

فعالیت روانی فرق ضاله و عرفان‌های کاذب در فضای مجازی و تاثیر آن بر امنیت ملی ایران

امیر بخشنده

دانش آموخته ی مقطع دکتری در رشته ی علوم سیاسی، گرایش اندیشه های سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز، تهران، ایران.

چکیده

ظهور و گسترش فعالیت‌های فرق ضاله و عرفان‌های کاذب در قالب مکاتب و آیین‌های شرقی (هندی)، غربی (آمریکایی)، شیطانی، معارض، تجاری در سالیان اخیر در کشور، از جمله تهدیدات نرم تاثیرگذار در حوزه امنیت ملی به حساب آمده که با بهره‌گیری از متدها و ابزارهای بی‌شمار تبلیغاتی و ترویجی از جمله فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به دلیل گرایش برق‌آسای مردم به خصوص نوجوانان و جوانان به استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی باعث حریص شدن سردمداران این فرقه‌ها به حضور جدی در فضای مجازی شده تا بعد تازه‌ای از تهدیدات امنیتی توسط سرکردگان تشکیلاتی این جریانات صورت پذیرد. مهمترین هدف گسترش و ترویج عرفان‌های کاذب در حوزه قدرت نرم، بر هم زدن امنیت عمومی و ملی کشور در ابعاد سیاسی و اجتماعی و اخلاقی، جذب و تسلط بر افراد با هدف نفی عقلانیت در جامعه، ترویج بی‌بند و باری، ترک شریعت و... است که همگی نشان از عزم جدی جبهه استکبار برای برخورد با اندیشه و قدرت نرم جمهوری اسلامی می‌باشد. نکته‌ای که در مصون‌سازی و مقابله با اینگونه جریانات کاذب و منحرف می‌بایست مورد توجه قرار گیرد، فرصت استفاده معکوس از موقعیت‌هایی است که در محیط- مجازی دست مایه عرفان‌های کاذب و نوظهور شده است؛ به این معنا که آن‌ها با حضور جدی در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی اقدام به فعالیت می‌کنند، لذا بر متصدیان امر است که با برنامه‌های مدون و حساب‌شده، حضور خود را در این گونه محیط‌ها افزایش داده و گوی سبقت را از آن‌ها ببرایند. در این مقاله با توجه به اهمیت قدرت نرم با استفاده از مشاهدات عینی، مطالعات کتابخانه‌ای جمع‌آوری داده‌ها از یافته‌های سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی در زمینه تهدیدات بازخوردهای ناشی از رواج ظهور جریانات انحرافی و بوده است.

کلیدواژه: امنیت ملی، تهدیدات، عرفان‌های کاذب، فرق ضاله، فضای مجازی، قدرت نرم

مقدمه:

سابقه جنبش‌های نوپدید به بعد از جنگ جهانی دوم و پنجاه سال گذشته باز می‌گردد که عمده این جنبش در آمریکا جریان دارد. این جریان در آغاز دهه ۷۰ میلادی دارای هفتاد و هشت فرقه بود که در آغاز دهه نود بالغ بر سیصد و پنجاه و هم اکنون دارای دو هزار و پانصد فرقه است که رشد سریعی را در این جریان شاهد هستیم. پایگاه و زادگاه تمامی این فرقه‌ها در آمریکاست و یک‌هزارو سیصد تا یک هزار و ۴۰۰ فرقه از این جریان در انگلیس حضور جدی دارند که باتوجه به روند روبه رشد این فرقه‌ها، فرقه ستیزی در محافل غربی و شرقی رواج یافته به طوری که در آمریکا صدها NGO فعالیت ضدفرقه‌ای دارد. (خبرگزاری فارس - ۸۷/۳/۲) به نظر می‌رسد میدان دادن به افرادی که نوعی گرایش به دین‌سازی و عرفان‌بازی دارند بخشی از برنامه‌های دولت‌های استکباری، به ویژه کارشناسان اجتماعی و امنیتی سازمان‌های اطلاعاتی را به خود اختصاص داده است. عدم برخورد محکم با این پدیده‌ها، در کنار برخوردهای حذفی و سرسختانه با گسترش ادیان الهی و آسمانی، مؤیدی بر این ادعاست. بررسی محتوای ادعاهای هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه این فرقه‌ها نشان می‌دهد که تمامی آن‌ها از آب‌شخور واحدی یعنی غرب سر برآورده‌اند. موضوعی که مقام معظم رهبری بارها در سخنرانی‌ها و بیانات خود به آن اشاره داشته و به مقابله و هوشیاری در مقابله و مصون سازی از آن تاکید نموده اند. به عنوان نمونه، معظم‌اله در درباره خطر رخنه عرفان‌های کاذب و منشاء ظهور و نتیجه این رخنه می‌فرمایند: «در محیط‌های جوان، مراقب این عرفان‌های کاذب هم باشید، این‌ها هم به خصوص در دانشگاه‌ها رخنه می‌کنند. یکی از برنامه‌ها این است که عرفان‌های کاذب را در این مراکز رخنه دهند. این هم یکی از آن چیزهای فلج‌کننده است. اگر کسی اسیر و دچار این بافته‌های بی‌اصل و اساس عرفان‌های کاذب شود - که غالباً هم از مناطق خارج از کشور نفوذ پیدا کرده و وارد شده است، واقعاً او را فلج می‌کند.» (بیانات در خراسان شمالی، ۹۱/۷/۲۰)

در این مقاله پس از معرفی انواع فرقه‌های ضاله و عرفان‌های کاذب فعال در کشور و نحوه عملکرد آن به بررسی نقش شبکه‌های اجتماعی در جذب و تسلط این فرقه بر افراد و تاثیر آن بر امنیت ملی پرداخته می‌شود.

امروزه فرق ضاله و عرفان‌های کاذب بیشتر به جذب جوانان و نوجوانان نظر داشته و فعالیت آن‌ها در مراکزری که جوانان حضور دارند مانند دانشگاه‌ها و مدارس بسیار بیشتر دیده می‌شود. این عرفان‌ها در دامن خود بی‌قیدی را رواج می‌دهند و به جوانان می‌آموزند که بی‌قید و بند زندگی کنند و این امر باعث ایجاد جاذبه در جوانان می‌شود. گرچه در عرفان‌های قدیمی نیز این بی‌قید و بندی دیده می‌شد و اکنون هم عرفان‌های نوظهور با نحله‌ها و فرقه‌های مختلف در حال تبلیغ کردن این امر هستند. از دلایل جذابیت این گروه‌ها می‌توان به مواردی چون وعده و وعیدها، فرار از موقعیت فعلی مثلاً فرار از مشکلات خانوادگی، بمباران محبت از سوی این گروه‌ها، تصور ایجاد رابطه‌ای نزدیک با خدا، احساس بهبود وضع زندگی، تحول فردی و توجه به علاقه فردی جذاب اشاره کرد.

فرقه‌گرایی شیوع عرفان‌های کاذب ابزاری و گسترش و رواج این جریانات منحرف معنوی در کشور می‌تواند تهدیدی بزرگ در حوزه امنیت قلمداد شده و علاوه بر مسخ دینی و فرهنگی جوانان در کشور، نسبت به ارزش‌های ملی و معنوی و همچنین آرمان‌های مقدس نظام جمهوری اسلامی ایران، بی تفاوت نماید. لذا در این پژوهش هدف اصلی، شناساندن اثرات و تهدیدات امنیتی این فرقه‌ها در جامعه و بویژه در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی و ارایه راهکارهای عملی در مصون سازی افراد و جامعه از دام‌های گسترده آن می‌باشد.

یکی از مهمترین آفندهای نرم‌افزاری امنیت‌ملی در حوزه قدرت نرم، ایجاد و گسترش فرق‌ضاله است، که مهار آن مستلزم جریان‌شناسی و ریشه‌یابی شکل‌گیری و آشنایی با روش‌های تبلیغی، شبه‌افکنی، فریب و عضوگیری آن (در اینجا شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی) و تبیین‌بسته سیاستی منسجم برای مقابله موثر با این جریان انحرافی در حوزه دین و از بین بردن خرافه‌ها و موهومات است، بطوری که در بند چهار سیاست‌های کلی برنامه پنجم نیز بر لزوم اجرای آن تأکید شده است. با توجه به شیوع و گسترش فرقه‌گرایی در جهان و به ویژه در جمهوری اسلامی ایران و پشتیبانی همه جانبه استعمارگران غربی و سازمان‌های صهیونیستی و آمریکایی از آن، نیاز است تا با مطالعه اجمالی ساختار، عقاید و رویه فرق‌ضاله فعال نسبت به بررسی ابزارهای تبلیغاتی و فریب آنها بویژه فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی پرداخته شده و در نهایت نسبت به مصون سازی از این تهدیدات اقدام گردد.

سئوالات پژوهش:

۱. سوال اصلی:

تاثیر فرق‌ضاله و عرفان‌های کاذب بر امنیت ملی با بهره‌گیری از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی چیست؟

۲. سولات فرعی:

- دلایل گسترش فرق‌ضاله و عرفان‌های کاذب چیست؟
- مهمترین تهدیدات فرق‌ضاله و عرفان‌های کاذب چیست؟
- مهمترین شبکه‌های اجتماعی تبلیغاتی مورد استفاده فرق‌ضاله و عرفان‌های کاذب کدام است؟
- چگونه می‌توان نسبت به کاهش تهدیدات فرق‌ضاله و عرفان‌های کاذب اقدام نمود؟

۱) تعاریف:

۱- **فرقه:** فرقه تعاریف زیادی دارد، فرقه در لغت به معنای جدایی، دسته، گروه و طایفه آمده است (فرهنگ معین، ۱۳۷۵: ۲۵۲۳)، ولی در اصطلاح علم ملل و نحل به گروهی از قائلین به یک دین که اعتقاد، روش و طریقه خاصی را برگزیده‌اند و خود را از دیگر قائلین به آن دین جدا ساخته‌اند، گفته می‌شود. بنابراین می‌توان گفت که فرقه‌دینی زمانی به وجود می‌آید که گروهی از مردم در اصول دین و فروع مهم، نظر جدیدی مطرح کرده و شیوه تازه‌ای را برگزیده باشند. فرقه از حیث لغت، معنی گروه و دسته را می‌دهد و فریق، گروه جدا شده از دیگران است، فرقه در آیات قرآن نیز همین معنی را می‌دهد، توجه کنید: «گروهی در بهشت و گروهی در جهنم»^۱ (شوری: ۷). اما از رایج‌ترین آن‌ها به گروهی دلالت دارد که از پیشوایی مشترک تبعیت می‌کنند. معمولاً دارای گرایش به مخالفت با نظام حاکم دینی و پیگیری اهداف مریدانه‌ی خود هستند. در فرهنگ سیاسی غرب برای فرقه، واژه (Sect) و برای مسلک از عبارت (cult) استفاده می‌شود. معمولاً افراد تابع باید در تمامی تصمیمات مهم زندگی خود وابسته به رهبر گروه خود باشند. در کل می‌توان این‌گونه بیان کرد که اساساً منشأ ایجاد فرقه‌ها از کثرت‌گرایی است و درک متفاوت از باورها که افراد را به سمت فرقه‌ها سوق می‌دهد. فرقه، واژه‌ای از ماده فرق به معنای جدا شدن

۱ - فَرِیقٌ فِی الْجَنَّةِ وَ فَرِیقٌ فِی السَّعِیرِ .

و گسستن است و به عبارت دیگر فرقه‌ها برای فاصله گرفتن توده‌ای از مردم با عقاید مشترک از باورهای اساسی جامعه با هدفی خاص به وجود می‌آیند.

همچنین علاوه بر موارد بالا، فرقه گروهی است که دارای ویژگی‌های زیر باشد:

- * از القای روانی، جهت جذب، حفظ و کنترل اعضایش استفاده کند؛
- * در پی تشکیل فضایی بسته و به شدت توتالیتار در درون گروه باشد؛
- * بنیان گذار یا رهبر آن خود انتصابی، جزم اندیش، غیرقابل پیش بینی و دارای شخصیت اقتدارطلبانه باشد؛
- * برای نیل به هدف خود، به کارگیری هر وسیله‌ای را مشروع بداند؛
- * از ابزارهای روان شناختی جهت تأثیرگذاری بر اعضاء استفاده کند.

۲- عرفان: واژه‌های عرفان و معرفت، از نظر لغوی به معنای «شناختن» می‌باشند؛ اما در اصطلاح متفاوتند. «معرفت»، هر نوع شناختی را شامل می‌شود؛ اما «عرفان»، شناخت ویژه‌ای است که از راه شهود درونی و دریافت باطنی حاصل می‌شود. البته شناخت‌های شهودی فراوانند؛ ولی همگی عرفان نیستند. (پایگاه اطلاع رسانی حوزه، ۱۳۸۹: ۱۶)

۳- عرفان حقیقی و کاذب: همه عرفان‌های دینی را لزوماً نمی‌توان عرفان حقیقی دانست؛ زیرا ممکن است یک دین، دست خوش تحریف یا جعل شده باشد و تصویری غیر واقعی از منبع و منشأ هستی، خدای متعال، ارائه دهد. در چنین دینی، با وجود آن که هدف نهایی شخص عارف، وصول به خدا است؛ اما خدایی که در آن دین، مطرح است، خدایی غیر حقیقی و غیر واقعی است؛ بنابراین، عرفان برآمده از چنین دینی، عرفانی غیر حقیقی نیز خواهد بود؛ برای مثال، عرفان یهودی یا عرفان قبلا، با وجود آن که برآمده از این یهود است، به دلیل تحریفی بودن یهودیت، عرفان آن نیز نمی‌تواند عرفانی حقیقی باشد؛ بلکه عرفانی کاذب دانسته می‌شود. همچنین عرفان مسیحی را نمی‌توان عرفانی حقیقی دانست؛ زیرا هرچند عرفان مسیحی برآمده از دیانت مسیحی است، اما دیانت مسیحی موجود، دیانتی تحریفی و بلکه جعلی است. بنابراین، عرفان حقیقی، عبارت است از عرفانی که هم غایت آن و هم روش وصول به آن غایت، برآمده از دین حقیقی و واقعی و معصوم باشد. هر نوع عرفانی که غیر از این باشد، در زمره عرفان‌های کاذب و دروغین خواهد بود.

۴- مفهوم امنیت: در گذشته «امنیت» بیانگر نوعی «تضمین» فیزیکی برای وجودی عینی نظیر شخص، خانواده، قبیله، حکومت و... بود. با پیشرفت جوامع انسانی، «امنیت» بتدریج مفهومی گسترده و پیچیده به خود گرفت^۲ که علاوه بر فقدان تهدید و ترس بیانگر تضمینی نیز برای رشد و پیشرفت، تعلیم و تربیت، شکوفایی استعدادها، توسعه جوامع انسانی و ضامن حفظ حیات مادی و معنوی می‌باشد. به طور کلی در مفهوم امنیت دو رکن اساسی قرار دارد: ۱- فقدان تهدید و ترس یا اطمینان به خود و ادامه حرکت؛ ۲- آزادی و روشنی آینده حرکت و فعل انسان و جامعه. به همین جهت گاه امنیت را به معنای آزادی نسبی یا آزادی مطلق برای حفظ موجودیت خود^۳؛ و ارتقاء آن دانسته اند. (بهزای، ۱۳۵۲: صص ۱۰۱-۱۰۰).

^۱ -Conception of "security"

^۲ - بررسی‌ها نشان داده است در چند سال گذشته، مفهوم امنیت با گسترش جوامع صنعتی و تکنولوژی ارتباطات دچار تغییرات اساسی شده و این تغییرات تعاریف جدیدی را برای امنیت در پی داشته است. از طرفی مدرن شدن روش‌های ارتباطی باعث دگرگونی‌های فراوانی در نوع جرایم شده است. از این رو در شرایط کنونی، تامین، هدایت و کنترل امنیت و از طرف دیگر مقابله با جرایم سازمان یافته به لحاظ مفهومی چهره‌ای متغیر و چند بعدی پیدا کرده است که از آن جمله می‌توان به تأثیرگذاری منفی در ابعاد ذهنی، فردی و ادراکی - احساسی افراد به روش‌های فوق حرفه‌ای اشاره کرد.

^۳ - self - preservation

۵- امنیت ملی^۱: دایره المعارف بین المللی علوم اجتماعی «امنیت ملی توان یک ملت در حفظ ارزشهای داخلی از تهدیدات خارجی است.» (disille, 1968, p. 400)

-آرنولد ولفرز^۲ امنیت ملی را نمادی مبهم می داند که اصلاً ممکن نیست معنای دقیقی داشته باشد و باری بوزان^۳ نیز مطرح می سازد که فقط می توان موارد و مصادیق مشخص آن را تعریف کرد. (فندرون، ۱۳۷۱، صص ۳-۴) معذک تلاشهایی چند برای تعریف امنیت ملی صورت گرفته است که به برخی از آنها اشاره می گردد:

- امنیت ملی به معنای آزادی نسبی یا مطلق یک کشور از حملات احتمالی یا خرابکاریهای سیاسی یا اقتصادی همراه با قدرت حمله متقابل علیه کشوری که آن را مورد تهاجم قرار داده با تأثیر تعیین کننده است. « (Elliot, 1984, p. 710)

- به بیان ریچارد کوپر^۴: «امنیت ملی به معنی توان جامعه در حفظ و بهره گیری از فرهنگ و ارزش هایش می باشد. « (cimbeth, 1984, p. 240)

۶- شبکه های اجتماعی: اصطلاح شبکه های اجتماعی را برای نخستین بار چی ای بارنز^۵ در سال ۱۹۵۴ طرح کرد و از آن پس به سرعت به شیوه ای کلیدی در پژوهشات و مطالعات بدل گشت. در تئوری شبکه اجتماعی سنتی، یک شبکه اجتماعی به این صورت تعریف می شود که یک مجموعه ای از نهادهای اجتماعی که شامل مردم و سازمان ها که به وسیله مجموعه ای از روابط معنی دار اجتماعی به هم متصل اند و با هم در به اشتراک گذاشتن ارزش ها تعامل دارند. شکل سنتی خدمت شبکه اجتماعی بر انواع روابط هم چون دوستی ها و روابط چهره به چهره متمرکز است اما خدمات شبکه اجتماعی امروزه بیشتر بر جامعه مجازی آنلاین و ارتباطات رایانه ای واسط متمرکز است.

۷- فضای مجازی: در تمام تعاریف فضای مجازی، این فضا محیط الکترونیکی یا محیط شبکه ای از کامپیوترها دانسته می شود که با استفاده از جلوه های سمعی و بصری سعی دارد تا اشیاء و واقعیت های سه بعدی جهان واقعی را مشابه سازی کند اما ادعا می شود که فاقد مادیت فیزیکی هستند. گفته می شود که از خصوصیات بارز این فضا بی مکانی و بی زمانی است. (منتظر قائم، ۱۳۸۱، ص ۲۳۱)

۸- قدرت: قدرت به معنای طاقت، توانایی بر چیزی، تمکن بر انجام کاری یا به دست آوردن چیزی و نیز به معنای بی نیازی آمده و «قدیر» از همین ماده یکی از نام های مقدس خدای متعال است به معنای توانایی که هر کاری را که بخواهد به اندازه اقتضای حکمت - نه بیش تر و نه کم تر - انجام می دهد (انس و همکاران، ۱۳۷۷) همچنین است «قُوَّة»؛ قُوَّةٌ قُوَّةٌ: کان ذا طاقَّةٍ علی العمل: قوی شد؛ یعنی بر انجام کاری توانا شد (فصلنامه مطالعات دفاعی استراتژیک، سال سوم، شماره ۱۱ و ۱۲، ویژه نامه اقتدار ملی، ص ۱۸) مفهوم کلی قدرت، با واژه های دیگری نیز تعبیر می شود. مانند: اقتدار، قدرت ملی، اقتدار ملی و . . .

عناصر و عوامل قدرت؛ مفهوم کلی قدرت دارای جنبه های فراوانی است که شامل توان غلبه بر موانع، رفتن به راه و روش خود و پیروزی در کشمکش ها و مجادله ها و نفوذ در سایر قدرت ها برای کاستن از فشارها و تهدیدها است. قدرت، دارای جنبه های مادی و

¹ - national security

² - Arnold wolfers

³ - Barry buzan

⁴ - Richard coper

⁵ - J. A. Barnes

معنوی است. فرنچ و ریون^۱، عناصر و عوامل قدرت را به پنج دسته تقسیم کرده‌اند: قدرت پاداشی^۲، قدرت اجباری^۳، قدرت قانونی^۴ (قدرت مرجعیت یا فرهنگ‌مندی^۵ و قدرت تخصصی^۶ (هانس مورگنتا، نقل شده در استراتژی و قدرت نظامی، ص ۱۱۷) و عناصر مادی قدرت ملی را وضعیت و موقعیت جغرافیایی، منابع طبیعی، کیفیت و کمیت جمعیت، وضعیت اقتصادی، وضعیت صنعتی و آمادگی نظامی کشور دانسته‌اند. از عناصر معنوی و غیر مادی قدرت نیز فرهنگ (نظام فلسفی - اعتقادی و ارزشی)، ویژگی‌های ملی، پیشینه تاریخی، فرهنگی و تمدنی، روحیه ملی، کیفیت رهبری و مدیریت ملی (کیفیت حکومت)، کیفیت دیپلماسی خارجی و پرستیژ (شخصیت بین المللی) را نام برده‌اند.

۲) زمینه‌ها و دلایل بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی:

شبکه‌های اجتماعی اینترنتی پایگاه یا مجموعه پایگاه‌هایی هستند که امکانی فراهم می‌آورد تا کاربران بتوانند علاقه‌مندی‌ها، افکار و فعالیت‌های خودشان را با دیگران به اشتراک بگذارند و دیگران هم این افکار و فعالیت‌ها را با آنان سهیم شوند. یک شبکه اجتماعی، مجموعه‌ای از سرویس‌های مبتنی بر وب است که این امکان را برای اشخاص فراهم می‌آورد که توصیفات عمومی یا خصوصی برای خود ایجاد کنند، یا با دیگر اعضای شبکه ارتباط برقرار کنند، منابع خود را با آن‌ها به اشتراک بگذارند و از میان توصیفات عمومی دیگر افراد، برای یافتن اتصالات جدید استفاده کنند (بوید و الیسون، ۲۰۰۷: ۲۱۲). به‌طور کلی در تعریف شبکه‌های اجتماعی می‌توان گفت شبکه‌های اجتماعی سایت‌هایی هستند که از یک سایت ساده مانند موتور جستجوگر با اضافه شدن امکاناتی مانند چت و ایمیل و امکانات دیگر خاصیت اشتراک‌گذاری را به کاربران خود ارائه می‌دهند. شبکه‌های اجتماعی، محل گردهمایی صدها میلیون کاربر اینترنت است که بدون توجه به مرز، زبان، جنس و فرهنگ، به تعامل و تبادل اطلاعات می‌پردازند. در واقع شبکه‌های اجتماعی برای افزایش و تقویت تعاملات اجتماعی در فضای مجازی طراحی شده‌اند. به‌طور کلی از طریق اطلاعاتی که بر روی پروفایل افراد قرار می‌گیرد مانند عکس کاربر، اطلاعات شخصی و علایق (که همه این‌ها اطلاعاتی را در خصوص هویت فرد فراهم می‌آورد) برقراری ارتباط تسهیل می‌گردد. کاربران می‌توانند پروفایل‌های دیگران را ببینند و از طریق برنامه‌های کاربردی مختلف مانند ایمیل و چت با یکدیگر ارتباط برقرار کنند (پمپک^۷ و همکاران، ۲۰۰۹: ۲۲۸).

با توجه به موارد گفته شده، مهمترین دلایلی که موجب شده کاربران اینترنتی جهان در شبکه‌های اجتماعی حضور یابند و به صورت مستمر انواع مختلف آن را مورد استفاده قرار دهند، موارد ذیل می‌باشد.

- ارتباط نزدیک با خانواده و اطرافیان - ۵۵ درصد

- به روز بودن، دریافت آخرین اخبار و در جریان قرار گرفتن اتفاقات روز دنیا - ۴۴ درصد

- پر کردن اوقات فراغت - ۴۱ درصد

- پیدا کردن محتوای سرگرم کننده از جمله نوشته‌ها و تصاویر ویدیویی - ۳۹ درصد

¹ - French & Raven

² - Reward Power

³ - Coercive Power

⁴ - Legitimate Power

⁵ - Referent Power

⁶ - Expert Power

⁷ - Pempek

- پیدا کردن محتوای سرگرم کننده از جمله نوشته‌ها و تصاویر ویدیویی - ۳۹ درصد
- به اشتراک گذاشتن عکس‌ها و ویدیوها با دیگران - ۳۸ درصد
- اشتراک در شبکه‌های اجتماعی به دلیل حضور بسیاری از دوستان و اطرافیان - ۳۶ درصد
- در اختیار داشتن شبکه گسترده و جامع با دیگران - ۳۳ درصد
- ملاقات با افراد جدید - ۳۲ درصد
- به اشتراک گذاشتن جزییاتی که در طول روز و زندگی عادی اتفاق می‌افتد - ۲۷ درصد. (باشگاه خبرنگاران، ۹۴/۲/۲۰)

۳) زمینه‌ها و دلایل ظهور گسترش عرفان‌های کاذب:

در بستر شناسی و بررسی علل رشد و گسترش عرفان‌های کاذب در دهه‌های اخیر، پژوهشات و نظرات گوناگونی از سوی اندیشمندان مطرح شده است. به اجمال باید گفت مهمترین علل رشد فرقه‌های انحرافی در کشور در دو دسته داخلی و خارجی قابل دسته بندی است، که از جمله عوامل خارجی: دست آشکار قدرت‌های غربی و حرکت سازماندهی شده ناتوی غرب و طراحان جنگ نرم در گسترش جریان‌های فرقه‌ای در ایران و حمایت آشکار و پنهان سرویس‌های صهیونیستی و استکباری از آنان از یک سو و نیز شکل گیری مدرنیته و سپس پست مدرنیسم و تاکید بر نیازمندی بشر به ساحت دین؛ تاثیرگذاری مفاهیم موثری چون پلورالیسم دینی در بسترهای فرهنگی جوامع؛ نیازمندی بیش از گذشته آدمیان بر آرامش معنوی؛ جایگزینی محسوس معنویت به جای شریعت و مشکلات روحی روانی انسانها؛ گرایش نسل امروز به قرائت‌های نو از دین رسمی (کافی، ۱۳۹۰: ۲۹) از مهمترین علل خارجی است. از سوی دیگر از مهمترین زمینه‌های داخلی رشد فرقه‌ها در کشور عبارتند از: دوری تبلیغات از حکمت و اندیشه ورزی و دخالت خرافات و بدعت‌ها در حوزه دین؛ خلا قانونی و مشخص نبودن حد و مرز فعالیت این گروه‌ها؛ عدم انسجام و هماهنگی برای برخورد کارشناسانه و قانونی با این تشکل‌ها؛ نابسامانی و مشکلات اجتماعی و فرهنگی و فشارهای روحی و روانی افراد در جامعه؛ عوامل سیاسی و تاریخی، بدعت در مناسک دینی و عزاداری مذهبی؛ رواج برخی ورزشهای خاص در جامعه مانند یوگا؛ بروز رفتارهای گناه آلود نابهنجار در جامعه؛ گسترش فناوری و سرویس‌های اطلاع رسانی و آسانی امکان دسترسی به اطلاعات این تشکل‌ها؛ افزایش فعالیت فرقه‌های وارداتی و نو معنویت گرایی می‌باشد (رمضان و دیگران، ۱۳۸۷: ۱۴۴).

۴) دسته‌بندی و معرفی مهمترین فرقه‌های فعال در ایران:

بر اساس پژوهشات برخی از محققین فرقه‌شناسی همانند روی والیس، جان لالیچ و همچنین مارگارت تالر سینگر، فرقه‌ها در مدل‌های مختلف براساس نگاه‌های متفاوت کارشناسان تقسیم‌بندی شده‌اند که این تقسیمات، در هر کشور و هر جامعه بر اساس مبانی سیاسی، دینی و اقتصادی و فرهنگی آن می‌تواند متغیر باشد (مظاهری سیف، ۱۳۸۷ الف). دسته‌بندی که در ذیل عرضه می‌شود بر مبنای نگرش اعتقادی، اهداف و خاستگاه پیدایش و نوع عملکرد فرقه‌ها و جریانات معنوی شکل گرفته و فعال در ایران است.

۱- فرقه‌های به ظاهر مذهبی و اسلامی (متاثر از اسلام):

مذاهب اسلامی در سه موضوع اعتقادات، احکام (فقه) و اخلاق و عرفان دچار اختلافات فراوانی شدند و این سبب شده است تا فرقه‌های متعددی پدید آید. مذاهب کلامی از مباحث اعتقادات، مذاهب فقهی از مباحث فقهی و مذاهب صوفی از مباحث اخلاقی شکل گرفته‌اند. این فرقه‌ها به ظاهر اسلامی هستند و به بسیاری از آموزه‌های دینی ابراز اعتقاد می‌کنند، اما مشکل اساسی آن‌ها این است که آموزه‌های اساسی دین را بنا بر سلیقه و اهداف خاصی تفسیر می‌کنند که این تفسیر سلیقه‌ای با دکترین اساسی دین اسلام تفاوت^۱ دارد. فرقه‌ها و جریاناتی از جمله وهابیت^۲، و سلفیه در اهل تسنن، حجتیه در تشیع و فرقه‌های صوفی^۳، که در دو مذهب تشیع^۴ و اهل سنت^۵ وجود دارند از این جمله‌اند.

نمونه‌ای از تهدیدات نرم فرقه ضاله وهابیت: سرشاخه‌های رخنه فرقه ضاله وهابیت در نواحی برخوردار از موزائیک‌های قومی - فرقه‌ای مانند اکثر استان‌های مرزی پررنگ‌تر است، که سیاست‌های فرهنگی خاص خود را می‌طلبند. جزایر مرزی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس؛ مانند قشم و کیش نیز که بدون تجهیزات ماهواره‌ای؛ برنامه‌های رسانه‌های عربستان و امارات را مشاهده می‌کنند، از کانون‌های تهاجم فرقه وهابیت به شمار می‌روند که در ذیل به نمونه‌ای از پیامدهای امنیتی این گسترش این فرقه ضاله در ج.ا. ایران می‌پردازیم: (بخشنده و چشمه نور، ۱۳۹۳: ۱۱۷)

- ایجاد نهادهای جاسوسی و گروه‌های فشارمخالف نظام: نگاه سطحی به دورنمای آسیب‌های نرم افزاری ناشی از تحرکات وهابیون در ایران می‌تواند این فرقه ضاله را به گروه فشار یا ابزار جاسوسی برخی کشورهای منطقه تبدیل کند، که بایسته است مورد توجه نهادهای اطلاعاتی امنیتی قرار گیرد، بویژه اینکه، یکی از اهداف راهبردی حامیان این فرقه تأسیس یا نفوذ بر مدارس مذهبی اهل سنت، بویژه در استان‌های مرزی در جهت ترویج عقاید ضد شیعی است. به عنوان مثال، سازمان اطلاعات و امنیت رژیم صهیونیستی (موساد) با احداث و راه اندازی یک مرکز آموزشی در حوالی شهر چمن افغانستان، نیروهای مخالف جمهوری اسلامی

^۱- فرقه‌ها و جریاناتی که به ظاهر اسلامی بوده و در عمل برخلاف آن در کشور فعالیت می‌کنند زیاده از موارد فوق می‌باشد که در اینجا تنها به تعدادی از آن اشاره شده است.

^۲- تبلیغ و ترویج فرقه ضاله "وهابیت" توسط "ابن تیمیه" از پیروان "مکتب حنبلی" در سال ۶۹۸ هجری قمری در منطقه شام به خصوص هنگام تفسیر آیه شریفه "الرحمن علی العرش استوی" آغاز شد. وی در سال ۷۲۸ هجری قمری در زندان قلعه دمشق جان سپرد و ترویج مجدد افکار باطل وی توسط محمد بن عبدالوهاب (۱۷۰۳ - ۱۷۹۳) در عربستان با حمایت‌های محمد بن سعود حاکم درعیه در سال ۱۱۵۷ آغاز و با نبردهای خونین به مرور بر سواحل خلیج فارس و تمام منطقه حجاز مسلط شد وهابیه به عنوان عامل دست نشانده دول غربی به ویژه انگلیس و با هدف ایجاد تفرقه در جهان اسلام با ایجاد عقاید افراطی بی محتوا و خشک، به تلویح یا تصریح، خود و پیروانشان را موحد و مسلمان می‌شمردند و دیگر گروه‌های مسلمان را مشرک و کافر قلمداد می‌کنند. از این رو، کشتار مسلمانان (شیعیان) را جایز و اموالشان را نیز حلال می‌شماری.

^۳- گروه‌های صوفی و دراویش ذاتا خواستگاه صوفی، تصوف و تسنن دارند و خواستگاه اصلی آنها دنیای اهل سنت و حکومت عثمانی (ترکیه کنونی) است اما از همان ابتدا در دنیای تشیع نیز رشد و نمو نمودند. در حال حاضر نیز اکثر دراویش و صوفیان از دنیای اهل سنت هستند و در ترکیه، مراکش، مغرب، تونس، یمن، عراق، سوریه، لبنان، و ایران و... حتی آمریکا و اروپا و... حضور دارند. در حال حاضر در حدود ۲۰ گروه دراویش و گروه‌های صوفی در ایران وجود دارد که بیش از ۶۵ درصد آنها از برادران اهل سنت هستند.

^۴- فرقه‌های صوفی شیعه عبارتند از: فعال ترین فرقه صوفی شیعه گنابادی‌ها هستند که از شاه نعمت الله ولی منشعب شده‌اند. این فرقه در حال حاضر نزدیک به سه الی چهار میلیون نفر در ایران (در شهرهای تهران، گناباد، مشهد، یزد، بروجرد و بجنورد) پیرو دارد. یکی دیگر از فرقه‌های صوفی شیعه شاه نعمت اللهیه است؛ طرفداران این فرقه در کرمان هستند و فعالیت چشمگیری ندارند. فرقه نوربخشیه (طرفداران سید محمد نوربخش) یکی دیگر از فرقه‌های صوفی شیعه است که در قرن هشتم شکل گرفته است. طرفداران این فرقه در تهران هستند و در حال حاضر این فرقه در شمال پاکستان نزدیک به پنجاه هزار نفر پیرو دارد. (مرتضی چشمه نور، جابر پوریانی، درقلمرو تاریکی، ۱۳۹۳، ص)

^۵- فرقه‌های صوفی اهل سنت عبارتند از: فرقه قادریه (طرفداران عبدالقادر گیلانی) بزرگ‌ترین فرقه صوفی اهل سنت است و از کشور مغرب تا اندونزی پیرو و طرفدار دارد. اهل سنت غرب ایران (کردستان و نواحی غربی کشور) اکثرا صوفی قادری هستند. یکی دیگر از فرقه‌های صوفی، فرقه نقشبندیه (طرفداران خواجه بهاءالدین نقش بند) است. این فرقه در قرن های هشتم ونهم در شبه قاره هند ایجاد شده است و تأثیر چشمگیری در این شبه قاره و آسیای میانه داشته است. غالب تفکر ترکمن های ایران، تفکر و مذهب صوفی نقشبندیه است. (مرتضی چشمه نور، جابر پوریانی، درقلمرو تاریکی، ۱۳۹۳، ص)

ایران را آموزش می‌دهند که برخی اعضای آن از وهابیون و سپاه صحابه هستند که دارای اندیشه‌های افراطی ضد شیعی می‌باشند (دلاورپور اقدم، ۱۳۸۹).

- شکل‌گیری گروهک‌های تروریستی وابسته به وهابیت: وهابیون امارات و عربستان با سرمایه‌گذاری بر مدارس مذهبی اهل سنت پاکستان و ترویج تفکرات وهابیت می‌توانند در آینده، زمینه ایجاد و افزایش سازمان‌های مسلحانه فرقه‌ای را بوجود آورند، که با توجه به پارادوکس عقیدتی سیاسی آنان با حکومت شیعی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند زمینه شکل‌گیری برخی گروهک‌های تروریستی را در خاک ایران سبب شود. گروهک تروریستی جندا... (جندالشیطان)^۱ یکی از این موارد است.

- تضعیف وحدت ملی و ایجاد تنش‌های فرقه‌ای در استان‌های مرزی: با توجه به نقش مذهب به عنوان یکی از ریشه‌های وحدت ملی، فرقه ضاله وهابیت می‌تواند در بازه زمانی برنامه پنجم پتانسیل وقوع برخی تنش‌های فرقه‌ای را در استان‌های سنی نشین جمهوری اسلامی ایران، مانند کردستان، هرمزگان و سیستان و بلوچستان بوجود آورد.

نمونه‌ای از تهدیدات نرم فرقه ضاله تصوف: تصوف در قرن دو هجری در جهان اسلام آغاز و تا نه هجری استمرار داشت و از آن زمان تاکنون در کشور ما افول داشته است. در میان صوفیان بیش از صد فرقه به وجود آمد که تعداد بسیاری از آنها از بین رفته و امروز ۵۰ فرقه صوفی باقی مانده است. این فرقه‌ها از زمان صفویه حضور جدی و قاطعی پیدا کردند که بیش از ۲۰ فرقه در کشور ما حضور جدی دارند. (فعالی: ۱۳۸۷)

فرقه‌های تصوف در ایران بخاطر القای اندیشه جدایی «دین از سیاست» و گسترش اندیشه‌های اغراق خود بخصوص دشمنی آنان با ولایت و حکومت اسلامی امنیت ملی را با تهدید مطرح کرده‌اند. شاید مهمترین مسأله در تقابل تشیع و تصوف را بتوان در مسأله ولایت دید. چرا که فرقه‌های صوفیه با تعریفی که از ولایت ارائه می‌دهند با اعتقادات شیعیان و حتی آیات و روایات اسلام در تعارض است بنابراین این فرقه برای مقابله با ولایت امروزه با جذب افراد سعی دارد با رکن اصلی انقلاب یعنی ولایت و رهبری نظام مقابله نماید. برای نمونه می‌توان به گروه منحرف فرقه‌گنابادی اشاره نمود که در سال‌های اخیر در شهر مقدس قم - که به عنوان پایگاه معنوی نظام مطرح است- با ایجاد فتنه و جذب افراد ساده لوح درصدد مقابله با مرجعیت و ارزش‌های دینی برآمدند که با هوشیاری مردم و مسئولین نظام و بخصوص با هشدار علمی قم این فتنه دفع شد.

فرقه‌های تصوف علیرغم اینکه می‌گویند در مسائل سیاسی دخالت نمی‌کنند، به شدت در مسائل سیاسی کشورمان دخالت کرده و حتی اقداماتی علیه جمهوری اسلامی ایران انجام می‌دهند. برای نمونه می‌توان به نوع فعالیت فرقه گنابادی همزمان با انتخابات ۸۸ و اغتشاشات پس از آن اشاره نمود که همانند فرقه ضاله بهائیت با حرکت در مسیر اربابان خارجی علیه نظام جمهوری اسلامی تشدید یافت، به طوری که در فتنه ۸۸ درآویش نعمت الهی نیز به صف جریان برانداز پیوستند و تلاش کردند در کف خیابان‌ها با انقلاب مبارزه کنند. (خبرگزاری فارس: ۱۳۹۲)

۲- عرفان‌های شرقی (فرقه‌های متأثر از آموزه‌های هندی و بودایی):

کشور هند و سایر کشورهای آسیای شرقی مانند تایلند، چین، تبت و... مهد عرفان‌های گوناگونی می‌باشند که تعدادی از آن به عنوان عرفان‌های وارداتی به کشور ما نیز روانه شده است (فعالی، ۱۳۹۰: ۱۱).

^۱ - این گروهک با تغییر نام خود به جیش العدل به اقدامات تروریستی خود ادامه می‌دهند که ربودن ۵ نفر از مرزبانان ایرانی یکی از این اقدامات می‌باشد.

فرقه‌های معنوی هندی یکی از نفوذپذیرترین فرقه‌هاست چرا که قدمت آن به سده‌های قبل از مسیح باز می‌گردد و نفوذ و تاثیرگذاری بیشتری نیز نسبت به سایر فرقه‌ها دارد و می‌توان گفت امروز در جهان به لحاظ معنوی و عرفانی فرقه معنوی هندی حرف اول را می‌زند. مهمترین آیین‌ها و فرقه‌های نوظهور هندی که در کشور ما نیز تا حدی رواج پیدا نموده عبارتست از: یوگا^۱، ساهاجیوگا^۲، اشو^۳، سای بابا^۴، کریشنا^۵، یوگاناندا^۶، دالایی لاما^۷، بودا^۸، فنگ شویی^۹، فالون دافا^{۱۰} و ...).

*نمونه‌ای از تهدیدات نرم عرفان‌های شرقی (هندی): مهمترین تهدیدات فرقه‌ها و عرفان‌های هندی از نظر آموزه‌های اعتقادی آنها از جمله تاکید بر پلورالیسم دینی و و انکار معاد (با ادعا بر مساله تناسخ) بوده و عملاً در این ادیان نوظهور و وارداتی خداگرایی و گرایش به خرافات بسیار مشهود است. یوگا یکی از مهمترین بخش‌ها در فرقه‌های نوظهور هندی است که دویست شاخه فرعی و هفت شاخه اصلی دارد و محور آن نیز ایجاد آرامش است البته آرامش در یوگا آرامش عمیق و آنچه از فطرت انسان برمی‌خیزد نیست. در حال حاضر یک‌هزار مرکز یوگا در کل کشور ما فعال است که تنها تعداد اندکی از آنها دارای مجوز فعالیت هستند و اکثر آنها بدون مجوز فعالیت می‌کنند. (فعالی: ۱۳۸۷ب) دالایی لاما^۷ی تبتی نیز به عنوان نمونه‌ای دیگر از فرقه‌های شرقی تاکنون بیش از ۴۰ مدرک افتخاری و جوایز علمی را در غرب کسب نموده و آثارش در کشور ما به سرعت ترجمه و چاپ شده‌است، وی از جمله

^۱- یوگا نه مکتبی روان محور است و نه مکتبی روح گرا، بلکه مسلکی است اساساً «تن محور» که برای تقویت و کنترل تن از طریق ذهن و ریاضت، فرد را مجبور به انجام اعمالی از قبیل دادن آزادی‌های جنسی و خداگرایی می‌نماید. متأسفانه در کلاس‌های آموزش یوگا، ضمن تعلیم حرکات ورزشی یوگا (آسانا)، سایر تعلیم مرتبط با یوگا از جمله عرفان‌های غیر الهی هندو و بودایی نیز به فراگیران آموزش داده می‌شود تا آن‌ها بتوانند با تمسک به عرفان‌های نامبرده، روح و جسم خود را اعتلا بخشند (شریفی دوست، ۱۳۹۰ب)

^۲- رئیس این فرقه زنی هندی است که خود را خدای بزرگ می‌داند و مدعی است طی ۱۲ هزار سال گذشته در بیش از ۱۰۰۰ جسم برای نجات بشریت متجلی شده است و ی همچنین همه انبیا را فرزندان خود و تولد یافته از خود می‌پندارد. (خبرگزاری فارس، ۹۱/۴/۱۳)

^۳- هدف مکتب اشو که از مکاتب هندی می‌باشد نفی عقل بوده و مردود نمودن خداپرستی و پیامبران الهی است. او خانواده را به عنوان عامل تباهی بشر دانسته و تنها راه سعادت بشر را آزادی مطلق و بی بند و باری جنسی می‌داند. (مظاهری سیف و دیگران، ۱۳۹۱الف)

^۴- رهبر این فرقه (سای بابا) مرتاضی هندی بود که توانسته با بهره‌گیری از علوم غریبه هواداران زیادی برای خود (حتی در ایران) جذب نماید. وی مدعی است که خدای خالق در او حلول و معجزه اش تولید انبوهی خاکستر با دستش است. وی مردم را به پرستش خویش فرا می‌خواند. (مظاهری سیف و دیگران، ۱۳۹۱ث)

^۵- کریشنا فرقه‌ای است هندی که موسس و رهبر آن فردی است به نام کریشنا مورتی. از اشکالاتی که به این فرقه وارد است نفی وجود خداست. خدا در نگاه کریشنا مورتی یک امر کاملاً خیالی و هیجانی می‌باشد و فطرت خداجویی هر انسان مورد حمله شدید وی قرار گرفته و به گفته او این امر باید پایان پذیرد و انسان باید از اعتقاد به خداوند متعال دست بکشد و از این تعصب که همه ما از درون خواهان ناشناخته هستیم، بگذرد. (پایگاه جامع فرقه، ادیان و مذاهب ۹۲/۲/۱۶)

^۶- یوگاناندا فرقه‌ای است هندی و برگرفته از یوگا. خدایی که یوگاناندا معرفی می‌کند، همراه با ابهام و اجمال است. گویی وی به «چند خدایی» معتقد است. از یک طرف، تثلیث مطرح در مسیحیت را تأیید می‌کند، و از سوی دیگر، سعی دارد آن را با تعلیم هندو مطابقت دهد. (فعالی، ۱۳۹۰)

^۷- دالایی لاما، فرقه‌ای است برخاسته از تبت و با عقاید بودایی با رویکرد صلح طلبی افراطی. از نظر سرکرده این فرقه هر عملی که منجر به خشونت شود حتی قصاص و مجازات محکومان، خارج از قواعد صلح طلبانه است! ادعای صلح طلبی دالایی لاما (رهبر فرقه) به گونه‌ای افراط گرایانه است که وی با اعدام صدام که فردی جانی و متجاوز بوده و در طول دو دهه جان صدها تن را گرفت مخالفت کرد. دالایی لاما همچنین می‌گوید ممکن است کسی با اعتقاد به خدا به آرامش برسد و دیگری با انکار خدا هر کدام باید داروی مورد نیاز خود را انتخاب کنند (شریفی دوست، ۱۳۹۰الف)

^۸- در حقیقت بودیسم حقیقتی روشن به نام خدا را حذف کرده‌است. در بودیسم اگر چه خدا وجود ندارد، اما عرفان وجود دارد، در آنجا مقصدی نشان می‌دهند و می‌گویند اگر به آن مقصد برسید، بهجت روحی را تجربه خواهید کرد (مبلغی آبادانی، ج ۱، ۱۳۷۳)

^۹- فنگ شویی، معنویتی نوپدید است که با بت پرستی در آمیخته، یعنی مدلی است که برای ایجاد احساس آرامش در افراد، رفع مشکلات و رسیدن به آرزوها، از چپش مجسمه‌هایی در منزل و محل زندگی تمسک می‌جویند. کاری که تمام انبیای الهی به مبارزه با آن پرداخته‌اند امروز لباس جدیدی پوشیده است. (سایت اینترنتی عرفان ۹۰، ۹۱/۲/۲۷)

^{۱۰}- فالون دافا، فرقه‌ای چینی و برخاسته از عقاد بودیسم و تائوئیسم است که ادعا می‌کند با روش‌های معنوی به پرورش و تزکیه بدن و ذهن می‌پردازد. سرکرده این فرقه (لی هنگجی) ادعا می‌کند که همه این استعدادها را او به پیروانش داده و به این ترتیب خود را خدا، خالق و صاحب این نیروها قلمداد می‌کند. (سایت اینترنتی عرفان ۹۰، ۹۱/۲/۲۸). از اعتقادات این فرقه این است که مالکیت شخصی را حرام نموده و به مالکیت عمومی اعتقاد دارد و به دنبال کمونیسم جنسی را ترویج می‌کند. (جوان آنالین، ۸۹/۵/۱۷). تمرینات و حرکاتی که در این فرقه انجام می‌گیرد به دلیل ناآگاهی عمومی و شباهت زیاد به ورزش‌های رزمی مانند کونگ فو و وو شو حساسیتی را در مردم عادی به وجود نیاورده و برخی از مردم از روی ناآگاهی به این فرقه پیوسته‌اند. (فارس نیوز ۹۱/۱۰/۱۳)

سران فرقه‌ای است که بسیار شیفته رژیم صهیونیستی بوده و گاهی در یک‌سال چند مسافرت به اسرائیل دارد. (شریفی‌دوست: ۱۳۹۱ الف).

۳- عرفان‌های غربی (فرقه‌های متأثر از عرفان‌های سرخ‌پوستی و آمریکایی):

یکی از مهدهای عرفان‌های کاذب و نوپدید قاره پهناور آمریکا می‌باشد. آمریکا که از دیر باز دست‌خوش تحولات بوده و بعد از کشف قاره آمریکا و تسخیر آن توسط اروپایی‌ها و آمیخته شدن عقایدی باستانی و جدید باعث شکل‌گرفتن عقاید جدیدی شد تا آنجایی که که آمریکا بعد از هند دومین مهد عرفان در جهان گردید. لذا با توجه به ازدیاد فرقه‌ها و عرفان‌های ضاله و منحرف آمریکایی در اینجا تنها به ذکر نام مهم‌ترین آن‌ها که رد پای در ایران نیز به جا گذاشته‌اند، می‌پردازیم.^۱ عرفان‌های سرخ‌پوستی^۲ (عرفان تولتک^۳، عرفان سو^۴، عرفان ساحری یا عرفان کاستاندا^۵) - عرفان اکنکار^۶ - مکتب عشقی پائولو کوئیلو^۷ - فرقه (مکتب) تی. ام.^۸ (تی. اس. ام).

برای نشان دادن حمایت سایر کشورها و رژیم‌های استعمارگر و غاصب از جریانات فرقه‌ای و عرفانی می‌توان به سخنان شیمون پرز در حمایت از اندیشه‌های الحادی پائولو کوئیلو اشاره نمود که اظهارداشت، امیدوار است روزی برسد که مردم دیگر کشورها مانند اسرائیل برای خرید آثار کوئیلو صف بکشند. (شریفی‌دوست: ۱۳۹۱ الف).

*** تهدیدات امنیتی فرقه اکنکار نمونه‌ای از عرفان‌های آمریکایی:** اگر کمی به زندگی و سرگذشت موسس اکنکار (پال توئیچل) نگاهی بیندازیم می‌بینیم که او یک نظامی است و این موضوع حتی در مورد رهبر فعلی آنها «هارولد کلمپ» هم صادق است و او هم یک نظامی است. شواهد دیگر هم نشان می‌دهد که در آمریکا هیچ گونه برخوردی با اکنکار صورت نمی‌گیرد درحالی که با گروه‌هایی مانند اوشو برخورد می‌شود. حتی خود (پال توئیچل) ادعا می‌کند که به سردمداران نظام آمریکا مشاوره می‌دهد. همه این مسائل نشان‌دهنده نوعی هماهنگی و پشتیبانی است. به واقع از نگاهی دیگر تمام این جمع‌ها تلاش دارند که به نوعی

^۱ - نکته جالبی که عرفان‌های آمریکایی دارند، دین‌ستیزی است؛ یعنی می‌گویند: ما سعادت شما را تأمین می‌کنیم، بدون اینکه حاجتی به دین و شریعت الهی داشته باشید؛ اگر معنویت، صلح و آرامش می‌خواهید، عرفان آمریکایی را فراگیرید!!!

^۲ - اندیشه‌های سرخ‌پوستی بیشتر به توصیه‌های اخلاقی می‌پردازند و به اعتقادات مربوط به خدا و آخرت کاری ندارند و با ترغیب استفاده از گیاهان دارویی و حالت‌های توهّم‌زا، انسان‌ها را از واقعیت‌ها دور می‌سازند. (مظاهری سیف و دیگران الف ۱۳۹۱)

^۳ - تولتک برگرفته از نام یک قوم است. این عرفان، توصیه‌هایی به ظاهر اخلاقی است که به دنبال حل مشکلات و داشتن زندگی خوب [فقط] در این دنیا می‌باشند.

^۴ - پایه‌گذار این جریان شخصی به نام گوزن سیاه است. نزد "سوها" تمام خویشی‌های روی زمین، رمز خویشی بزرگ و حقیقتی است که انسان را به آسمان وصل می‌کند. نماد اتصال انسان به آسمان، چپق مقدس است! آیین چپق سه مرحله دارد: (۱) تطهیر با دود به وسیله گیاه‌های مقدس! (۲) گسترش چپق برای این که تمامی عالم را در بر گیرد! (۳) قربانی کردن کل عالم در آتش چپق! (مظاهری سیف و دیگران الف ۱۳۹۱)

^۵ - اندیشه‌های کارلوس کاستاندا به وضوح انسان را از واقعیت به دنیای وهم می‌برد و با این تز که باید صورت دیگر واقعیت را تجربه کرد به گیاهان توهّم‌زا و مخدر رو می‌آورد. عرفان کاستاندا به سحر، رویابینی و استفاده از گیاهان و داروهای توهّم‌زا اعتقاد دارد. (مظاهری سیف، ۱۳۸۶)

^۶ - این آیین معتقد به سفر روح و یافتن اقلیم بهشتی است که ارتباطی با خداوند نداشته و قیامت هم در این تفکر جایگاهی ندارد. طرفداران اکنکار قائل به عدم ممنوعیت ازدواج با محارم هستند و چند نفر از این‌ها که در ایران ادعای جانشینی می‌کنند با مادر و خواهر خود ازدواج کرده‌اند. (مظاهری سیف، ۱۳۹۱ ت)

^۷ - پائولو کوئیلو نویسنده ایست که در آثار خود، به شیوه‌های گوناگون مقدسات و تعلیم ادیان آسمانی را مورد تعرض قرار می‌دهد. او در آثارش کنار نهادن دین را سبب نزدیکی انسان به خدا قلمداد می‌کند و خداوند را سبب هرج و مرج موجود در جهان خلقت می‌داند و بارها در وجود خداوند با شک و تردید می‌نگرد (مظاهری سیف و دیگران، ۱۳۹۱ ب) و (مظاهری سیف، ۱۳۸۷ الف)

^۸ - این فرقه خطرناک با بهره‌گیری از روش‌های مدیتیشن (مراقبه از خود) و تفکر و تمرین باعث ایجاد تمرکز افراد در افکار خود شده و با بیان اصولی از بودیسم (آیین بودا و برخی مکاتب دیگر مانند هندو و زرتشت) برای خود فلسفه‌هایی از انسان و جهان ساخته و به ترویج عقاید و افکاری از جمله: روابط جنسی آزاد، خود خداد محوری، تناسخ و... می‌پردازد. (سایت اینترنتی خبرگزاری فارس، ۹۲/۸/۴)

وحدت و تعصب دینی را در جامعه ایران از بین ببرند؛ چرا که همین تعصب دینی باعث اتحاد و یکپارچگی جامعه ایرانی است. مهم‌ترین هدف آنها همین است. آنها برای این کار راه‌های مختلفی را هم امتحان کرده‌اند به عنوان مثال اباحه‌گرایی، شک‌گرایی، کثرت‌گرایی و خودمحوری در همه آنها وجود دارد و همه این مسائل تنها برای از بین بردن وحدت جامعه دینی است. نتیجه فعالیت این گروه‌ها مخلوط شدن حق و باطل با یکدیگر است که باعث می‌شود افراد نتوانند درست و غلط را از هم تشخیص دهند.

***تهدیدات نرم فرقه تی.اس.ام به عنوان نمونه‌ای از عرفان‌های آمریکایی:** این فرقه قبل از هر چیز با کشاندن افراد عضو به درون‌گرایی و انزوا و خودپردازی افراطی، نوعی انزواگرایی به ویژه در مسایل سیاسی و پیرامونی افراد ایجاد نموده است. لکن با تخریب مبانی اعتقادی آنان و سپس ایجاد مبانی انحرافی خود، نوعی بینش جدید و دلخواه سیاسی در آنان به وجود آورده است بطور مثال با دور شدن از اعتقادات عمیق اسلامی و احکام الهی، مسایلی چون جهاد و مبارزه با بی‌عدالتی و استکبار، شرکت در مراسم سیاسی-عبادی در سطح اجتماع از یک طرف و از طرف دیگر ایجاد بناهایی چون گرفتاری افراد در کالبد بعدی به لحاظ اعمال هر دوره و نبودن بهشت و جهنم و عقاب و ثواب، لزوم درون‌پردازی، رسیدن به عشق، دوری از درگیری و بالاخره لزوم تحقق درد و رنج زندگی (شبیه نظرات بودا) و دیگر مسایل باعث دوری افراد از سیستم حاکم و عدم شرکت در مسایل سیاسی می‌گردد. اصل حضور و تأسیس مرکزیت تی.اس.ام در آمریکا نیز مسئله‌ای قابل توجه است. با توجه به دشمنی‌های دیرینه حکومت آمریکا با انقلاب اسلامی ایران و بهره‌گیری از راه‌ها و حربه‌های گوناگون بر علیه نظام و جمهوری اسلامی شکل‌گیری و هدایت مرکزی تی.اس.ام از داخل آمریکا امری مهم است چرا که به راحتی توانسته با هزاران نفر در ایران ارتباط گرفته، با تک‌تک آنان گفتگوهای اینترنتی و یا ایمیلی داشته، آنان را ارزیابی، جذب و هدایت نماید. مسلماً حکومت آمریکا و سرویس‌های اطلاعاتی آن بر اینگونه ارتباطات نظارت داشته و به احتمال زیاد از آن بهره‌جویی می‌نمایند. هدایت فرقه تی.اس.ام توسط فردی به نام «الف» که خارج از کشور زندگی می‌کند هدایت می‌شود. این فرد که با «لای» صهیونیست‌ها مرتبط است و محبوبیت زیادی در بین جوانان دارد. صدها جوان در کلاس‌های او شرکت می‌کنند و در مقابل او اشک ریخته و به گناهان خود اعتراف می‌کنند. (جانشین سابق فرمانده نیروی انتظامی در گفتگو با خبرگزاری فارس-۱۳۸۸)

۴- عرفان‌ها و فرقه‌های متأثر از مسیحیت:

مسیحیت نیز مانند سایر ادیان به دلیل تحریف‌هایی که در آن صورت پذیرفته دارای فرقه‌های زیاد و طبقه‌بندی‌های مختلفی است که توضیح آن در حوصله این مقاله نیست و تنها به ذکر نمونه‌ای از مهمترین جریانات انحرافی متأثر از مسیحیت در ایران به نام مسیحیت تبشیری^۱ اکتفا می‌نماییم.

شاید با شنیدن نام کلیسای خانگی این سوال در ذهن بسیاری پیش بیاید که چه طور یک کلیسا می‌تواند یک خطر برای دین ستیزی و حذف این عنصر الهی از زندگی مردم باشد. مگر دین مسیحیت جزو ادیان رسمی جمهوری اسلامی ایران نیست و در قانون اساسی به آن اشاره نشده است؟ شاید بتوان پاسخ این سوال‌ها را با این سوال داد که چرا با توجه به وجود صدها کلیسای

^۱- این جریان در قالب تشکلهای فرقه‌ای از جمله کلیساهای خانگی (کلیسای محرمانه) محافل محرمانه و فرقه‌های صلیبی با ارتباطگیری مستقیم با سرشاخه‌ها که معمولاً در تهران و بعضاً کشورهای خارجی و اخذ کمک مالی و ... در سطح تقریباً گسترده اقدام تبلیغی می‌نمایند و متأسفانه موفق به جذب تعدادی از مسلمانان شده‌اند لازم به ذکر است که این اقلیت مذهبی با وابستگی به خارج از کشور و هدایت مستقیم از سوی جریان پروستانتیسم بین‌الملل، سیاست‌های تبلیغ و تبشیر آنان را پیگیری می‌نمایند از معضلات جدی حال و آینده حوزه فرهنگ خواهد بود. (سایت اینترنتی فرقه، ادیان و مذاهب ۹۲/۱۲)

فعال در سطح کشور و اجازه برگزاری آزادانه مراسم مذهبی، کلیسای خانگی که جنبه مخفی دارند، در حال شکل گیری است؟ آن چیز که برخی از دستگیر شدگان کلیسای خانگی به آن اعتراف کرده‌اند، این است که این اماکن که نام کلیسا را بر خود نهاده‌اند نه تنها مکانی برای عبادت نیست بلکه به مکانی برای ترویج عقاید ضد دینی به ویژه اسلامی و مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران تبدیل شده است. به گفته این افراد، مسئولان این کلیساها به هیچ وجه دین مسیح را تبلیغ نمی‌کنند و فقط قصدشان کم کردن تعداد جوانان مسلمان و دین گریز کردن آنها است و تحت هیچ شرایط برایشان مهم نیست که چقدر به مسیح ایمان دارند. همچنین این کلیساهای خانگی برخلاف کلیسای‌های رسمی، خود را در مسائل سیاسی دخیل می‌نمایند، این فرقه‌های انحرافی در کلیساهای خانگی دارای اهداف سیاسی بوده و به سوی خشونت‌گرایی حرکت می‌کنند. بنابراین این اماکن به محل‌هایی برای ترویج موضوعات سیاسی معارض با نظام جمهوری اسلامی، مسایل غیراخلاقی و اعمال خلاف عرف و مذهب و تبدیل شده است.

*تهدیدات نرم کلیساهای خانگی نمونه ای از فرقه‌های متأثر از مسیحیت: متأسفانه در حال حاضر این پدیده به شدت در حال ترویج در کشور است و به گفته منابع امنیتی بیشترین آمار در خصوص کلیساهای خانگی مربوط به شهرهای تهران، کرج و رشت است. این موضوع در حالی است که چندی پیش رسانه‌ها از شناسایی و کشف ۲۰۰ کلیسای خانگی در مشهد خبر دادند. (ندای انقلاب، ۱۳۹۰ کد: ۸۴۷۵) از نکات جالب توجه این است که شبکه‌های تلویزیونی وابسته به این جریان‌ها به ظاهر مسیحی، وابسته به مؤسسه‌های تبلیغی صهیونیستی مستقر در خارج از کشور بوده که با حمایت کشورهای امریکا و انگلیس و ارتباط‌گیری با شبکه‌های ماهواره‌ای صهیونیستی بر ضد دین مقدس اسلام و نظام جمهوری اسلامی ایران فعالیت می‌کنند (خبرگزاری فارس، ۹۱/۷/۲۴)

*رهبر معظم انقلاب سال ۱۳۸۹ در قم با اشاره به تهدیدات کلیساهای خانگی در تضعیف اعتقادات دینی مردم فرمودند: «... برای اینکه ایمان مردم را به اسلام و مقدسات اسلامی کم کنند. در داخل کشور، از طرق مختلف، پایه‌های ایمان مردم، بخصوص نسل جوان را متزلزل کنند؛ از اشاعه بی‌بندوباری و اباحی‌گری، تا ترویج عرفانهای کاذب - جنس بدلی عرفان حقیقی - تا ترویج بهائیت، تا ترویج شبکه‌ی کلیساهای خانگی؛ این‌ها کارهایی است که امروز با مطالعه و تدبیر و پیش‌بینی دشمنان اسلام دارد انجام می‌گیرد؛ هدفش هم این است که دین را در جامعه ضعیف کند.»

۵- فرقه‌ها و عرفان یهود (عرفان کابالا)

فرقه‌های یهود خود شامل چندین فرقه می‌باشد که در حوصله این مقاله نبوده و مورد بحث ما نمی‌باشد و تنها به عرفان یهود اشاره می‌نماییم. نام دیگر عرفان یهود (قبالا، قبالة، کابالا) است و به کابالیسم هم معروف است. تفکر کابالیستی یهود تفکر فرقه‌سازی است و هر کس بخواهد باید به فرقه گرایش پیدا کند و کابالیست شود، در توضیحی باید بگوییم کابالیست یک نوع شبه عرفان است که افراد را با معنویت ساختگی عجین می‌کند و آمیخته با خرافات و طلسم است هر جا کابالیست پا بگذارند منشا تفرقه است.

*تهدیدات نرم (کابالا) نمونه ای از فرقه‌های یهود: یهود با یک سری رموزات و طلسم‌ها آشناست، کسانی که کار رموز، بخت‌گشایی و طلسم در ایران انجام می‌دهند، آموزش دیده قوم یهود هستند زیرا یهود به این مسائل بسیار بها می‌دهد و دیدگاه‌های خاصی دارد؛ شیطان‌پرستان خط آخر کابالا هستند. متأسفانه نمونه‌هایی از عرفان یهودیت در ایران مشاهده شده است. ترجمه کتاب در ایران، از

طریق ماهواره و فضای مجازی عاملی برای ایجاد فرقه‌سازی یهود در ایران گردیده است این مسائل نقشه دشمن برای پراکندگی و عدم اتحاد بین مسلمانان است. (علی محمدی: ۱۳۹۲)

۶- فرقه‌های درمانی و فرا روان‌شناختی:

عرفان‌های فرا روانشناختی دسته از عرفان‌های سکولار است که متأسفانه مدتیست در ایران گسترش پیدا کرده است. این فرقه‌ها، عمدتاً از خودیاری، مشاوره و روان درمانی به عنوان اساس کارشان استفاده می‌کنند. عمده اعضای این نوع فرقه‌ها، افراد تحصیل کرده هستند، که از اواخر سال‌های ۱۹۸۰ به دلیل درآمدهای مالی بسیار چشم گیر، شروع به تأثیرگذاری در چند شرکت بزرگ بین‌المللی کردند. هدف این نوع فرقه‌ها به ظاهر، درمان و رشد فردی است، که در عین حال، روش‌های جدید درمانی را تجویز می‌کنند و روش‌های خاصی به عنوان رژیم غذایی دارند. رهبران آن خود انتصابی بوده و مدعی هستند که روش و آموزش آنان بی‌نظیر است و باعث سعادت و آرامش انسان‌ها می‌شود. (دل‌اورپور اقدم، ۱۳۹۰: ۳۰۴)

این عرفان‌ها پس از جنگ جهانی دوم برای کنترل سربازان در مسکو و سپس در اروپا مطرح شد. این پژوهشات توسط استراندنر و شرویدر در کتاب «اکتشافات روانی در پشت پرده آهین» در سال ۱۹۷۰ در آمریکا منتشر شد. تمام ادعاهای این جریان‌ها در خصوص هاله‌بینی، کف‌شناسی، چهره‌شناسی، ان. ال. پی (برنامه‌ریزی عصبی-زبانی برای ارتباط برتر)، هیپنوتیسم (خواب مصنوعی) غیرعلمی و اثبات نشده‌اند (فعالی، ۱۳۸۶). رهبران این گروه‌ها معمولاً بسیار معروف هستند و دیدگاه‌های منحصر به فردی نسبت به انسان و هستی دارند. سوءاستفاده جنسی در بعضی از این گروه‌ها متداول است، مانند: عرفان کیهانی (عرفان حلقه)^۱ - فرقه مرگ آگاهی^۲ (انجمن شفای وسواس) و ...

***تهدیدات نرم فعالیت عرفان کیهانی نمونه ای از فرقه‌های فرا روان‌شناختی:** عرفان کیهانی از آن دسته فرقه‌هایی است که با حمایت و پشتیبانی جریان‌های سیاسی معاند داخل و خارج از کشور حمایت می‌گردد؛ همچنین حضور پرشور حامیان و اعضای این گروه‌ها در قالب مستر (مربی) در عرفان کیهانی، کلاس‌های شفادهی را تحت تأثیر قرار داده است. القای دشمنی با نظام مقدس جمهوری اسلامی و همچنین خرافاتی خواندن برخی از عقاید مذهبی مانند: شفاعت، نذر و توسل به معصومین (علیهم السلام) از عمده فعالیت‌های مسترهای وابسته است. از جمله احزاب حامی جریان کیهانی که نقش بسزایی در پیشبرد اهداف از پیش تعیین شده، دارند، می‌توان به نهضت آزادی، حزب مشروط و گروه‌های مستقل لائیکی و سکولار اشاره کرد.

^۱ - فرقه انحرافی عرفان کیهانی (حلقه) فرقه‌ای است که با ترفند انرژی درمانی و بهره‌گیری از علوم غریبه، جهان هستی را نفی نموده و همه چیز را زایده توهّمات انسان می‌داند. در این فرقه عبادت خدا جایی نداشته و واسطه‌ای بین خدا و افراد (پیامبران) فاقد وجود خارجی است. این فرقه پر از مبهم‌گویی و یا خلاف تصریحات قرآنی بوده و دارای ابهاماتی است که ممکن است این مکتب را برای افراد غیر متخصص در زمینه معارف دینی، بزرگ جلوه داده و آنان را گمراه نماید. (خبرگزاری فارس، ۱۴۰۳/۳/۹۲) و (مظاهری-سیف و دیگران، ۱۳۹۱چ)

^۲ - این فرقه انحرافی با راه‌اندازی گروهی تحت عنوان «انجمن وسواس» ضمن اخذ مبالغ قابل توجهی از مخاطبان خود به بهانه رهایی این افراد از وسواس و مشکلات روحی دست به اقداماتی می‌زند که پایه و اساس دینی و اسلامی ندارد. مسئولان این فرقه بدون توجه به نصوص روایات دینی و احادیث ائمه معصومین (ع)، مخاطبان خود را وادار می‌کنند که برای رها شدن از مشکلات روحی، گناهی را که تاکنون مرتکب شده‌اند را برای این به اصطلاح آقای استاد بازگو کنند. متأسفانه این اعترافات پس از ضبط ابزاری برای اخاذی و تجاوز می‌گردد. (خبرگزاری مشرق، ۱۳۰۷/۷/۹۰)

۷- فرقه‌های شیطانی و مرموز:

یکی از بنیان‌های وحدت ساز جمهوری اسلامی ایران در سطح ملی، وجود دین مشترک در میان اقوام و شبکه‌های اجتماعی فرهنگی است. و لذا در این رابطه، یکی از تحرکات خزنه تهاجم نرم در حوزه مبانی اعتقادی که با رویکرد تقویت گسست‌های هویتی، سازماندهی می‌شوند، تبلیغ و ترویج برخی نمادهای شیطانی است، که ضعف برنامه ریزی راهبردی برای خنثی سازی آن می‌تواند آسیب‌هایی را به مبانی اعتقادی و باورهای مذهبی بوجود آورده و به صورت مستقیم نقش یک عامل مخرب را در نهادینه سازی امنیت اخلاقی و عمومی ایفا کند. در همین رابطه بیش از سه هزار فرقه‌تخدیری و شیطان پرستی در جهان وجود دارد، که حدود ۵۰ تا از آنها در حال تبلیغ و ترویج در ج.ا.ا هستند (دلاورپور اقدم، ۱۳۹۰) این فرقه‌ها، از طریق اعتقاد به نیروهای ماورای طبیعت و گاهی اوقات، عبادت شیطان مشخص می‌شوند. رهبر، ممکن است خود را به عنوان شکل جسمانی شیطان بداند یا اینکه ارتباط ویژه‌ای با نیروهای معنوی پلید داشته باشد. قربانی کردن حیوانات و سوءاستفاده فیزیکی و جنسی در این گروه‌ها گزارش شده است، برخی از این گروه‌ها، به قربانی کردن اعضا می‌پردازند (همان: ۶۴) مانند: فرقه شیطان پرستی^۱.

مهم ترین آسیب‌های ترویج و گسترش شیطان پرستی از منظر قدرت نرم عبارتند از:

- افزایش مولدهای اختلال امنیت فرهنگی؛ - مقدمه سازی برای ایجاد، رشد و نفوذ اندیشه‌های ضد دینی در جامعه؛ - کم رنگ سازی نقش آموزه‌های مذهبی در تقویت انسجام و وحدت ملی؛ - تضعیف نظارت درونی و خود کنترلی در راستای تهدید امنیت اخلاقی، به ویژه در میان جوانان؛ - مقدمه سازی برای شکاف زایی میان جامعه با روحانیت؛ - تشویق و ترغیب افراد به انجام فعالیت‌های هنجارشکن مذهبی و بالتبع افزایش هزینه‌های برقراری انضباط اجتماعی؛ - افزایش مصرف مواد مخدر صنعتی و روانگردان‌ها، بویژه در حین برگزاری پارتی‌های شبانه؛

- مانع سازی در روند تحقق اصل ۴۴-۴ سیاست‌های کلی برنامه پنجم؛^۲ -ضعیف جایگاه دین در تقویت شبکه‌های اجتماعی، که پیامد آن تضعیف انسجام هویتی مبتنی بر اصول مبانی اعتقادی است. -افزایش آسیب پذیری جامعه نسبت به تهاجم فرهنگ لیبرال دموکراسی؛

- افزایش هزینه‌های مدیریت برقراری هنجارهای انضباط اجتماعی. شیطان در این اعتقاد خرافی و گمراه آمیز، نماد نیروی تاریکی، طبیعت شهوانی، مرگ، بهترین نشانه قدرت و ضد مذهب بودن است. بنابراین، اصول این فرقه ضاله عبارتند از:

خدایی در شیطان پرستی وجود ندارد.^۳ - روح و جسم غیرقابل دیدن هستند و هیچ جنگی بین عالم خیر و شر وجود ندارد^۴؛ - خودپرستی به این مفهوم که خدایی جز خود انسان وجود ندارد و هر انسانی خود یک خداست^۵؛ - اعتقاد به اصالت ماده^۶؛ - ضد مذهب بودن، به خصوص مذهب‌هایی که اعتقاد به زندگی پس از مرگ دارند؛

^۱- فرقه شیطان پرستی فرقه‌ای است با هدف مبارزه با ادیان الهی (به ویژه مسیحیت) و انجام اعمال مورد پسند شیطان. به طور مثال: اگر در ادیان الهی مواردی (مانند دروغ- قتل-انتقام-تجاوز- روابط با محارم-دزدی-خوردن نجاسات و...) مذمت شده در شیطان پرستی تمجید گردیده است. شریفی دوست و دیگران، ۱۳۹۱ (ج)
^۲- در بند ۴۴-۴ سیاست های کلی بر لزوم تقویت زیر ساخت های انسجام و همبستگی ملی برای پیش گیری و مقابله با عوامل بروز گسست های هویتی، اجتماعی، فرهنگی و اعتقادی تأکید شده است.

³ - Atheism

⁴ - Not dualistic

⁵ - Autodeists

⁶ - Materialistic

*** تهدیدات نرم فعالیت فرقه‌های شیطان پرستی:** نفوذ شیطان پرستی در ایران تنها نفوذ یک پدیده و فرقه نوظهور نیست. مسئله ای که در ایران درباره شیطان پرستی مطرح است، نوع فعالیت گسترده ای است که در طول چند دهه برای براندازی نظام جمهوری اسلامی و فروپاشاندن استقلال ملی این مرز و بوم تدارک دیده شده است. به دیگر سخن آن چه برای گردانندگان این سناریوی امنیتی مهم است، فعلاً دستاوردهای مالی نیست، بلکه کسب دستاوردهای امنیتی و سیاسی در این مسیر، در اولویت نخست قرار دارد. آخرین گزارش‌های رسمی از فعالیت بیش از ۵۰ گروه شبه شیطان پرستی در ایران خبر می‌دهد. (جام‌جم: ۱۳۸۷) حال آن که آمارهای غیررسمی این تعداد را به ۲۰۰ هم رسانده اند. این گروه‌ها که عموماً گروه‌های تخریبی هستند مراکزی برای جلب جوانان به نفسانیات، از خود بیگانگی و شهواتند که با دقت خاصی برنامه ریزی شده اند. وقتی این اطلاعات را در کنار فاش شدن کمک ۸ میلیون دلاری ایالات متحده به این گروه‌ها می‌گذاریم. (موعود: ۱۳۸۷) -مطلب از یک بحران اجتماعی به یک مسئله امنیتی تبدیل خواهد شد. فعالیت این گروه‌ها در ایران اهداف مشخصی را دنبال می‌کند که ترویج مصرف موادمخدر- ترویج ناهنجاری‌های اجتماعی- ترویج هرزگی جنسی- ترویج بی‌دینی و مبارزه با ادیان الهی از مهمترین آنهاست.

۸- فرقه‌های تجاری- هرمی:

هدف اصلی فرقه‌های تجاری، پول دار شدن رهبران فرقه می‌باشد و معمولاً هزینه آن را اعضای گروه می‌پردازند. برای فریب دادن اعضا، به آن‌ها گفته می‌شود که آن‌ها پولدار می‌شوند و برای انجام این کار، رهبران فرقه از کنترل ذهنی بهره می‌گیرند و با فریبکاری، به ثبت نام اعضا می‌پردازند و از طرح‌های هرمی و بازارهای چند سطحی استفاده می‌کنند. مانند: گلدکوئست^۱- اینترنشنال (کیو. آی) - گلد مایند. آن گونه که اسناد کشف شده از این شرکت هرمی نشان می‌دهد، در این شبکه مخوف، تفکری با هدف شبهات دینی، حذف شعائر و اعمال اسلامی و میهنی وجود دارد. کوئست با هدف ترویج فرهنگ بودیسم فعالیت می‌کند تا با آن جوانان ایرانی به جای عبادات اسلامی خود تمرین خرافه‌گری‌های ویجی اسواران را (تحت لوای سکوت و مدیتیشن) در دستور کار خود قرار دهند. اعترافات و اظهارات سر شبکه‌های کوئست نشان از چند محور اساسی دارد که در دستور کار این شبکه دسیسه هرمی است، ترویج فرهنگ نا امید از نظام و کشور و ایجاد امیدواری نسبت به هسته اصلی کوئست، سیاه نمایی افراطی و بهره برداری از مشکلات رایج و اغتشاشات اخیر به منظور ارائه راهکار توسط کوئست را می‌توان از محورهای اصلی روش‌های فعالیت‌های کوئستی نامید. (همان)

*** تهدیدات نرم فعالیت فرقه‌های هرمی:** هدف این شرکت تبدیل اعضا به یک شبکه خبری برای جمع آوری اخبار و اطلاعات موجود در جامعه و نوعاً مرتبط با حساسیت‌های ملی و بین المللی، ترویج خرافه گرایی و استفاده از سمبل‌های غیر مذهبی و مرتبط با تفکرات التقاطی منسوخ شده است. به جمله ذیل توجه نمایید: «اگر برنامه‌ها را محتاطانه آغاز کنیم می‌توانیم در کمتر از یک دهه، خلق و خوی سرسخت‌ترین افراد را تغییر داده و آن‌ها را مانند افرادی که از پیش مطیع ساخته‌ایم، زیر سلطه‌ی خویش درآوریم.» این جملات بخشی از پروتکل شماره ۹ دانشوران صهیون است که از قضا رابطه‌ی قابل اعتنایی با ساختار فکری و آموزشی شرکت هرمی کوئست دارد. (خبرگزاری فارس: ۱۳۸۹)

^۱- فرقه کوئست یا به عبارتی بهتر گلدکوئست یکی از فرقه‌های به اصطلاح تجاری بوده که هدف آن علاوه بر اهداف مالی، پولشویی و سودجویی‌های تجاری ترویج اباه‌گری و ناهنجاری‌های اخلاقی، اجتماعی و ترویج سایر ادیان و فرق آسیای جنوب شرقی می‌باشد.

ایجاد اختلال در نظام خانواده و عاطفه ایرانی به گونه‌ای که روابط خانوادگی به درجه‌ای برسد تا دیگر برادر به برادر اعتماد نداشته باشد، سلب اعتماد به نفس جوان ایرانی در تلاش و کوشش و پشت کار به گونه‌ای که دیگر جایی غیر از کوئست را وسیله‌ای برای دستیابی به اهداف خود نداند و ایجاد تفرقه‌های قومی و قبیله‌ای در ایران در به راه انداختن شاخه‌هایی مربوط به شهرستان‌های مختلف و ایجاد اختلافات درون شبکه‌ای از اهداف مهم کوئست در ایران است (همان)

اعترافات و اظهارات سر شبکه‌های کوئست نشان از چند محور اساسی دارد؛ ترویج فرهنگ ناامیدی از نظام و کشور و ایجاد امیدواری نسبت به هسته اصلی کوئست، سیاه‌نمایی افراطی و بهره‌برداری از مشکلات رایج و ارائه راهکار توسط کوئست را می‌توان از محورهای اصلی روش‌های فعالیت‌های کوئستی نامید (همان منبع)

۹- گروهک‌ها و فرقه‌های معارض و خشن:

هدف اصلی در این فرقه‌ها بیان اعتراضات و یا مبارزه مستقیم و خشن با چاشنی ترور و غیرمستقیم از نظر ایجاد ترس و شبهه با ساختار حکومت مربوطه جهت نیل به اهداف و مقاصد خود می‌باشند مانند:

گروهک‌تروریستی منافقین^۱ - گروهک‌تروریستی پژاک^۲ - گروهک‌تروریستی جندالشیطان^۳ - گروهک‌تروریستی کومله^۴ - گروهک‌تروریستی خلق‌عرب‌الاحواز^۵ - گروهک‌تروریستی انجمن پادشاهی ایران^۶ و...

براساس آمار و اطلاعات، جمهوری اسلامی ایران بیش از ۱۷ هزار نفر از شهروندان و مقامات سیاسی خود را در مواجهه با گروهک‌های مختلف تروریستی از دست داده است که بیش از ۱۲ هزار نفر آنان به دست عوامل "گروهک‌تروریستی و جنایکار منافقین" شهید شده و بقیه نیز به دست عوامل گروهک‌های تروریستی دیگر به شهادت رسیده‌اند. (باشگاه خبرنگاران: ۱۳۹۲)

عموماً گروهک‌های تروریستی و فرقه‌های معارض با ج.ا.ا، مورد حمایت کشورهای غربی و عربی بخصوص آمریکا، رژیم صهیونیستی قرار گرفته و این کشورها فقط در راستای تامین منافع خویش از این گروهک‌های تروریستی حمایت می‌کنند. اگر چه تمامی گروهک‌های تروریستی که چه در داخل و چه در خارج فعالیت دارند، دارای عملکردهای مختلفی می‌باشند اما اهداف مشابهی را پیگیری می‌کنند. نکته جالب در این میان توجیه حملات تروریستی از طرف این گروهک‌ها به بهانه احقاق حقوق ملت ایران است!

^۱ - در تاریخ ۳۵ ساله انقلاب اسلامی ایران، جنایت‌های بی‌شمار از فرقه رجوی (سرکرده گروهک تروریستی منافقین) ثبت شده است. در طی این سال‌ها، افراد بی‌گناه زیادی، در جریان ترورهای کور، در محل کار و تحصیل خود هدف گلوله‌های فرقه رجوی قرار گرفتند.

^۲ - حزب حیات آزاد کردستان یا پژاک (PJAK)؛ یک گروهک تروریستی شبه نظامی و چپ‌گرا در کردستان ایران است. فعالیت این گروهک بیشتر در مرز بین ایران، عراق و ترکیه و تحت هدایت و رهبری "حزب پ‌ک‌ک"، "حزب کارگران کرد ترکیه"، فعالیت می‌کند.

^۳ - گروهک تروریستی شبه‌نظامی جندالشیطان از سال ۱۳۸۲ با نظام جمهوری اسلامی ایران به مبارزه مسلحانه می‌پرداخت. جندالشیطان یک جریان بنیادگرای تروریستی و فرقه‌گرا و سازمانی تروریستی است که تحت حمایت آمریکا و برخی کشورهای عرب منطقه دست به ترور، قاچاق سوخت و مواد مخدر می‌زند.

^۴ - گروهک تروریستی کومله نیز مانند بسیاری از گروهک‌های چپ‌گرا هم دوره خویش دست به سلاح می‌برد و به رفتارهای تروریستی روی می‌آورد. هر چند پایگاه اصلی این گروهک از سال ۱۳۶۰ به بعد و بر اثر کنترل اوضاع توسط دولت به خاک عراق منتقل می‌شود، اما رفتار تروریستی آن‌ها همچنان ادامه می‌یابد.

^۵ - گروهک خلق عرب علاوه بر اقدامات تروریستی به ترویج وهابی‌گری با هدف ایجاد شکاف و گسست مذهبی بین قومیت‌ها، در دهه هفتاد، در ادامه سایر فعالیت‌های قوم‌گرایانه و تجزیه‌طلبانه گروهک‌های عرب معاند می‌پردازند که مشخصاً با پشتیبانی برخی از سرویس‌های اطلاعاتی، به ویژه سرویس‌های اطلاعاتی برخی کشورهای عربی در حوزه خلیج فارس صورت می‌گیرد و اوج آن در سال‌های اخیر نمود و ظهور جدی و قابل تأملی یافته است.

^۶ - گروهک معاند و تروریستی دیگری که دست به عملیات تروریستی در ایران می‌زند گروهکی موسوم به "انجمن پادشاهی ایران" است.

***تهدیدات امنیتی فعالیت فرقه‌های معارض و خشن (تروریستی):** از مهمترین اهداف این گروهک‌های تروریستی، می‌توان به ایجاد فتنه و دامن زدن به مسائلی همچون اختلاف بین مذاهب اسلامی (شیعه و سنی)، درگیر کردن قومیت‌ها و ایجاد منازعات فرقه‌ای و قومی در بین مردم کشور و خدشه دار کردن چهره حقیقی اسلام و زیر سوال بردن ماهیت الگو محور ایران اسلامی عنوان نمود و همچنین هدف حمله اکثر این گروهک‌های تروریستی صدمه زدن به کیان نظام جمهوری اسلامی ایران و ایجاد هرج و مرج و ناامنی در داخل کشور ایران است که مورد حمایت کشورهای غربی و عربی بخصوص آمریکا، رژیم صهیونیستی و عربستان سعودی قرار می‌گیرد که این کشورها فقط در راستای تامین منافع خویش از این گروهک‌های تروریستی حمایت می‌کنند. اگر چه تمامی گروهک‌های تروریستی که چه در داخل و چه در خارج فعالیت دارند، دارای عملکردهای مختلفی می‌باشند اما اهداف مشابهی را پیگیری می‌کنند. نکته جالب در این میان توجیه حملات تروریستی از طرف این گروهک‌ها به بهانه احقاق حقوق ملت ایران است!

۱۰- سایر فرقه‌های ساختگی و ضاله (در ایران):

علاوه بر فرقه‌ها و جریان‌های انحرافی فوق، مکاتب، آیین‌ها و جریان‌های انحرافی دیگری نیز در کشورمان وجود دارد که در ذیل به ذکر نام مهمترین آنها می‌پردازیم: فرقه بهائیت^۱، فرقه ابرآگاهی^۲، فرقه رائلین^۳، فرقه قانونیان^۴ و ...

*** تهدیدات امنیتی فعالیت فرقه ضاله بهائیت:** جامعه بهایی از منسجم ترین فرقه‌های ضاله محسوب می‌شود، که با ادغام مطالبات سیاسی و مدنی یکی از کانون‌های تهدید علیه امنیت ملی ارزیابی می‌شود. شاخصه‌های فرقه ضاله بهائیت عبارتند از: برای خود، هویت مستقل و خاصی در تعارض با اکثریت و نظام حاکم قائل هستند؛- مطالبات و تبلیغات آنها نشان دهنده تقاضای آنها برای نقش پذیری در قدرت است؛- آگاهی جمعی و فعالیت‌های تشکیلاتی در جامعه بهائی بسیار قوی است؛- دارای قوت و حضور مؤثر در شبکه جهانی و ارتباطات بین الملل می‌باشند- ادعای تظلم و دادخواهی مداوم این تشکیلات علیه جمهوری اسلامی ایران در مجامع بین المللی از جمله مواردی است که از سال‌های اول انقلاب تاکنون با روند روبه افزایشی ادامه داشته است. بهائیت با تلقی خاص از سیاست در پناه اصل تقيه، که به پنهان کردن باورهای سیاسی - دینی مجوز می‌دهد، سیاست‌های مبهم و خطرناکی را دنبال می‌کند. در حقیقت، آنچه که بهائیان در حوزه مسائل سیاسی می‌گویند، جز تبلیغات و ادعای بی طرفی ظاهری

^۱ - بهائیت یکی از فرقه‌های ساخته و پرداخته سرویس‌های جاسوسی روس و انگلیس است که در سده اخیر در اختیار آمریکا و اسرائیل قرار گرفته است؛ استعمارگران مسأله «مهدویت و موعود آخرالزمان» را بستر مناسبی برای در هم شکستن سد استوار مذهب جعفری و اقتدار ملی ایرانیان و تحقق منافع نامشروع خویش دانسته و به همین جهت فرقه بهائیت را مطرح کردند. بنیانگذار این فرقه "سید علی محمد شیرازی" بوده که در شیراز به دنیا آمد و پس از مدتی مدعی شد که همه جهان در انتظارش هستند و هدف اصلی اش، مقدمه سازی برای ظهور الهی بعد از خود است، به همین دلیل لقب باب را برای خود برگزید.

^۲ - سرکرده این فرقه در کلاس‌های شبانه‌ی فرقه خود برای برای مریدانش با گیاهان و شربت‌های روان گردان به اسم «ابرآگاهی» آنها را به خلسه برده و مطالبی را به پیروانش القاء می‌کرد و همچنین با استفاده از مواد روان گردان به تجاوز به دختران و پسران می پرداخت. (خبرگزاری مشرق، ۹۱/۱/۱۵)

^۳ - رائلین‌ها دینی بدون خدا هستند و اعتقاد دارند که نژاد بشر از ازل بوده و تا ابد ادامه خواهد داشت. هر گروه از نژاد بشر در یک سیاره ساکن هستند و وقتی به سطحی از علم می‌رسند که می‌توانند به سیارات دیگر سفر کنند. این فرقه صهیونیستی اذعان می‌دارد پیامبران الهی را نه خداوند، بلکه انسانهایی ساکن کرات دیگر فرستاده اند که بیست و پنج هزار سال پیشرفته تر از انسانهای زمینی می باشند. متأسفانه این فرقه اخیراً در شیراز اقدام به تبلیغ نموده است. (خبرگزاری مشرق، ۹۰/۴/۱۰)

^۴ - مؤسس این فرقه که یک فرد کاملاً بیمار و نامتعادل از نظر رفتاری می‌باشد، مدعی ارتباط با اهل بیت (علیهم السلام) است و هم اکنون اهل بیت (ع) احادیث جدید را از طریق او به جهانیان ارائه می‌نمایند. (سایت اینترنتی عرفان ۹۰ (پایگاه سابق)، ۹۰/۱/۲۲)

چیز دیگری نیست، اما آنچه که در مورد تقیه، در دیانت بهائی بسیار مهم است، اینکه "رازداری درباره دین و اهداف سیاسی آن در بهائیت به عنوان یک نمونه تقیه کاملاً موجه است"

علمای شیعه یکی از موانع انگلیسی‌ها برای فرقه سازی بودند. و لذا یکی از عواملی که بستر لازم برای مداخله آنها در حوزه فرقه سازی را بوجود آورد، کشمکش‌های مذهبی علمای اخباری و اصولی شیعه بود. در دوران کنونی نیز وقتی رصدی دقیق بر هجمه‌های داخلی و خارجی علیه امنیت جمهوری اسلامی را مشاهده می‌کنیم چه در جریان‌های سیاسی معارض و چه در طیف-های فرقه ای، همواره رد پای بهائیت در آنها نمود دارد. از گزارش احمد شهید گرفته تا مدیران حاضر در شبکه‌های فارسی زبان ضد ایرانی همچون بی. بی. سی همواره حضور بهائیان نهادینه شده است و بالاخره در جایی ظهور می‌یابند. از منظری دیگر در این رویه که در طی دهه‌های اخیر و بالاخص پس از انقلاب اسلامی همواره بهائیت بعنوان جریان موازی و انحرافی برای جمهوری اسلامی مطرح شده و جایگزینی برای آن ملاحظه نمی‌گردد نشان از آن دارد که دشمنان گفتمان انقلاب اسلامی همواره نتوانسته اند بر فضای اقتدار گفتمانی نظام اسلامی فائق آمده و در همان رویه‌های مسبوق مانده اند و پیشرفتی نکرده اند.

۵) اهداف ترویج عرفان‌های کاذب در شبکه‌های اجتماعی

۱-مقابله با گسترش معنویت دینی: استکبار جهانی و نظام ظلمانی سلطه طلب به خوبی دریافته است تنها راه مبارزه با نظام اسلامی همان مبارزه فرهنگی و اتخاذ راهبردی فرهنگی است. از این رو با ایجاد تردیدهای فرهنگی در شبکه‌های اجتماعی می‌کوشند تا معنویت و باورهای دینی مردم مسلمان را در معرض آماج حملات خود قرار دهند. در این راهبرد شیطانی هدف اصلی تهاجم دشمن، اسلام و باورهای دینی و معنویت آسمانی است. دشمنان به خوبی دریافته‌اند که غنای فرهنگی و معنوی تنها در اسلام ناب محمدی (ص) است که می‌تواند مژده سعادت‌مندی و رستگاری را به بشریت بدهد و دشمنان را به وادی ناامیدی بکشاند. از این رو از راه‌های گوناگون به مقابله با معنویت اسلامی برخاسته‌اند.

۲-مقابله با اسلام و آموزه‌های دینی: از محورهای مهم اهداف فرقه‌های نوظهور، اسلام ستیزی و مقابله با نظام اسلامی است. دعوت به اباحه گری و بی بند باری، مخالفت با جایگاه انبیاء و برگزیدگان الهی و اهانت به آموزه‌های دینی، تنها بخشی از عملکرد این فرقه‌ها در شبکه‌های اجتماعی است. از سوی دیگر کشور عزیزمان ایران، کانون شکل گیری نظام اسلامی و پرچم دار شیعیان جهان اسلام است، همواره هد حملات دشمنان قرار گرفته است.

۲-مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران:مقام معظم رهبری (مدظله) در این رابطه می‌فرمایند«امروز، دشمنی اردوگاه استکبار با ایران اسلامی به خاطر اسلام است. آن‌ها با اسلام دشمن هستند که بر جمهوری اسلامی فشار وارد می‌کنند، آن‌ها با زنده شدن قرآن دشمن هستند که با ملت ایران دشمنی می‌کنند و همه برای مقابله با دشمنان اسلام خود را آماده کنند. ما ملت ایران به خود می‌بالیم که به خاطر خدا و به خاطر قرآن مورد کینه و عداوت مستکبران عالم قرار گرفته‌ایم، والله که آمریکا از هیچ چیز ملت ایران به قدر مسلمان بودن و پای بند بودن به اسلام ناب محمدی (ص) ناراحت نیست».

۳- سو استفاده‌های جنسی و اخلاقی

۴- سودجویی‌ها مالی و کلاهبرداری‌های اقتصادی

۷) دلایل فعالیت عرفان‌های کاذب در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی (در کشور):

۱- امکان خرید اینترنتی محصولات فرقه‌ها: یکی از قابلیت‌های فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی، امکان خرید محصولات مربوط به جریان‌ات معنویت گراست. پاره‌ای از کتاب‌ها، فیلم‌ها و محصولات مربوط به عرفان‌های کاذب که به صورت رسمی در کشور امکان عرضه و توزیع ندارند. اما این امکان به کاربر اینترنتی داده می‌شود که خریدار با انتقال اعتبار به شماره حساب‌های داده شده و پرداخت هزینه پستی این اقلام، آن را خریداری کرده و در منزل و یا هر آدرس دیگری دریافت نماید. به خصوص نمادهای مربوط به فرقه‌ها هم‌اکنون به این صورت خرید و فروش می‌شوند. نمادهای منسوب به ایران باستان و یا دین زرتشت به شکل‌های متنوع در اینترنت، قابل انتخاب و خریدند. در پاره‌ای از فایل‌های کتاب مربوط به ادیان جدید، به ضمیمه فایل، این نوشته قابل مشاهده است: «لطفا این متن را به دیگران هم هدیه دهید».

۲- سو استفاده از نام‌های مشابه: بعضی از جریان‌ات انحرافی در فضای مجازی برای خنثی کردن نظرات منتقدین خود اقدام به تعیین نام‌های مشابه با پایگاه‌های مخالفین کرده و تلاش می‌کنند تا نقد ناقدان کم‌اثر شده و هر چه کم‌تر به گوش دیگران برسد. کارشناسان و اساتید یکی از مشهورترین مؤسسه‌های رصد و نقد معنویت‌های نوظهور، از آنجا که در پورتال رسمی خود، اقدام به افشاگری و نقدهای درون دینی نسبت به مبانی عرفان حلقه نمودند، هواداران عرفان حلقه هم اقدام به راه‌اندازی پایگاهی با همان نام کردند تا کسانی که در جست‌وجوی نقد عرفان حلقه‌اند، از پایگاه عرفان حلقه سر در آورند.

۳- امکان دستیابی با استفاده از فیلترشکن: پاره‌ای از فرقه‌ها که امکان رسمی فعالیت در ایران ندارند، به مدد نرم‌افزارهای فیلترشکن توانسته‌اند با بخشی از کاربران حرفه‌ای، هم‌چنان ارتباط گرفته و در فضای مجازی به حیات خویش ادامه دهند. البته با مظلوم‌نمایی از محدودیتی که برای چنین جریان‌اتی ایجاد شده، تلاش می‌کنند قیافه‌های حق به جانبی از خویش به نمایش بگذارند. جریان «شیطان گرایی» و جریان «تی. اس. ام» و فرقه «رام‌الله» در کشور، چنین رویه‌ای داشته‌اند.

۴- عدم امکان تعقیب آسان مبلغان جریان‌ات جدید در فضای مجازی: از آنجا که در فضای مجازی امکان تعقیب متخلفین به صورت عادی وجود ندارد، مکاتب انحرافی نیز در این فضا امکان فعالیت گسترده‌تری پیدا می‌کنند. راه‌اندازی یک وبلاگ با نامی جعلی و غیر واقعی، کاری است آسان؛ چرا که نه زمان‌بر است و نه هزینه‌بردار. از این روست که گاهی یک فرد اقدام به راه‌اندازی چندین وبلاگ با نام‌های متعدد و ساختار متفاوت می‌نماید و هویت جدیدی برای خویش تعریف می‌کند. عرفان حلقه در سال‌های ۸۸ و ۸۹ چنین رویه‌ای را در پیش گرفت.

۵- امکان بزرگ نمایی خود از آنکه هستند: نکته مهم در باب تبلیغات فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی معنویت‌های نوظهور در کشور، این است که بسیاری از این مکاتب خود را بیش از آنچه هستند نشان داده و طرفداران و علاقه‌مندان خود را چند برابر نشان می‌دهند.

«دالایی‌لاما» که در کشور ما چندان طرفداری ندارد، بیش از ۵۴۰۰۰۰ بار نامش تکرار شده است. تکرار بالا علامت این نیست که وی به همین نسبت مقبولیت یافته و هوادار پیدا کرده است. تحلیل دقیق‌تر این است که افراد محدود دل‌بسته به اندیشه‌های وی، سعی فراوان در معرفی اندیشه‌های او داشته‌اند. البته اخبار سیاسی مربوط به وی هم بی‌تأثیر نبوده است.

هواداران عرفان حلقه تابستان ۸۹ ادعا کردند در حال جمع‌آوری طومار حمایتی از رهبر عرفان حلقه در فضای مجازی، با امضای یک میلیون نفر هستند؛ در حالی که هیچ فیلتری برای جلوگیری از تکرار امضاء در اینترنت تعبیه نکردند. بماند که با این همه، چنین طوماری هیچ‌گاه محقق نشد و این ادعا در حد شعار و آرزو باقی ماند.

۶- امکان پاسخ‌گویی: معنویت‌های جدید از ظرفیت مجازی برای پاسخ‌گویی به سؤالات هواداران خویش سود جست‌ه‌اند، حتی مترجمین کتاب‌های وارداتی بخشی از وقت خود را پای فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی می‌گذرانند که به ابهامات دیگران درباره‌ی خویش خاتمه دهند و از نظر ذهنی ایشان را به اقناع برسانند.

سید جلال‌الدین موسوی نسب که به پدر یوگای ایران مشهور بود، در سایت خویش به سؤالات پرتوجویان یوگا جواب می‌داد و پاسخ‌ها را بعد از ارسال در پایگاهش منتشر می‌کرد. پاره‌ای از علاقه‌مندان به یوگا هم مطالب موجود در بانک پرسش و پاسخ وی را منعکس می‌کردند. مترجم آثار اشو در ایران به سؤالات و درخواست‌های خوانندگان آثار اشو در باب ایده‌های اشو پاسخ می‌داد و حتی قرار ملاقات توربست‌های «اشوپارک» در هند را از همین طریق هماهنگ می‌کرد. راه‌اندازی سامانه‌های پاسخ‌گویی بخشی از تشکیلات عرفان‌های جدید است.

۷- امکان تبادل لینک و به اشتراک‌گذاری سایت‌ها و کانال‌های هم‌سو: بسیاری از سایت‌ها و کانال‌ها در فضای مجازی اقدام به تبلیغ کانال‌ها و سایت‌های هم‌سو با خود کرده و هم‌فکران خویش را با نام‌هایی مانند لینکستان و لینک دوستان معرفی می‌کنند. گروه «رام‌الله» اقدام به تهیه مجموعه سایت‌های شاگردان و طرفداران «ایلیا رام‌الله» نمود و مریدان «سای بابا» مجموع لینک دوستان سای بابا را طراحی و اجرا کردند.

۸- چت و گفت‌وگوی گروهی: یکی از امکانات فضای مجازی امکان «گپ» است. امروزه ابزار چت به شکل‌های مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرد، مانند «ام اس ان مسنجر، گوگل تاک، ام ای آر سی، یاهو مسنجر». و همین‌طور با بره گیری از شبکه‌های اجتماعی همچون تلگرام، لان و واتس آپ بصورت آنلاین. همین‌طور نرم‌افزارهای چت برای استفاده کاربران از طریق موبایل هم طراحی و به بازار آمده است. امروزه کاربران زیادی از طریق اتاق‌های گفت‌وگو یا چت روم با همدیگر ارتباط گرفته و به تبادل نظر می‌پردازند. جریانات معنویت‌گرا اگر چه همگی این ظرفیت را به شکل رسمی و گسترده مورد استفاده قرار نمی‌دهند، اما در حد توان خویش از آن غفلت نکرده و دست کم برای مشتریان ویژه آن را به کار می‌گیرند.

۹- قابلیت دانلود فیلم‌های تبلیغاتی و کلیپ‌های تبلیغی رهبران: بخشی از مکاتب جدید، محصولاتی را برای معرفی رهبران تولید کرده و به فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی فرستاده‌اند. این دسته از محصولات که جذاب و هنرمندانه ساخته شده‌اند، جهت دانلود قرار داده شده و در مواردی به صورت لینک در سایت‌های مختلف قابل دریافتند.

کلیپ‌های مدیتیشن اشو و همین‌طور فیلم زندگی وی جهت آشنایی دیگران با شخصیت و ایده‌های اشو، در بسیاری از سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی قابل دریافت است. فیلم‌های تبلیغاتی عرفان حلقه که با نام «آشنایی با عرفان حلقه» توسط آقای طاهری به صورت سخنرانی آماده شده، در پایگاه‌های وابسته به عرفان حلقه موجود است. فیلم مستند زندگی «آواتار مهر بابا» در اینترنت قرار داده شده و کاربران به دیدن این مستند تشویق می‌شدند. کلیپ مربوط به تبلیغات «فالون دافا» و روش‌های تزکیه روح و بدن آقای «لی هنگ‌جی» در بعضی وبگاه‌ها از جمله یوتیوب وجود دارد. همین‌طور فیلم‌های «تائو»، انرژی درمانی، بودیسم و دیگر فرقه‌های شرقی به صورت‌های متعدد قابل دستیابی است. از همه بالاتر فیلم‌های معناگرایی که توسط هالیوود و سینماهای غرب تولید

شده‌اند نیز به صورت سهل و آسان در دسترس کاربران فضای مجازی است. قسمتی از این فیلم‌ها معمولاً به صورت تیزر تبلیغاتی برای فروش در قالب سی‌دی و یا دی‌وی‌دی بارگزاری شده‌اند.

۸) کلید واژه‌های فریبنده عرفان‌های کاذب در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی

مهمترین کلمات و کلیدواژه‌هایی که عرفان‌های کاذب بوسیله آن باعث ایجاد توجه و جلب نظر کاربران فضای مجازی به سمت تبلیغات خود می‌شود را می‌توان موارد ذیل برشمرد.

- عشق؛ که غالباً عشق به دنیا و همه انسان فارغ از تفکرات و مذاهب مطرح می‌شود و در نهایت هم منجر به گرایش به مادیات و آزادی‌های جنسی مخرب می‌گردد.^۱

- آرامش؛ نظیر ترویج مدیتیشن و یوگا (لارنس شان: ۱۳۷۸)

- راه‌ها و رازهای موفقیت در زندگی به ویژه در امور مادی و تحصیلی.

- ایمان و اعتقاد رمزآلود و سحرآمیز همراه با کنار گذاشتن و بی‌اهمیت جلوه‌دادن عمل و عقل، که منجر به اباحی‌گری می‌شود.^۲

- عرفان، کسب معرفت و تعالی روح و جسم.

۹) مراحل جذب و فریب افراد توسط عرفان‌های کاذب در فضای مجازی

سیل همگانی شدن استفاده از رایانه و تلفن‌های همراه هوشمند و گرایش برق‌آسای مردم به خصوص نوجوانان و جوانان به استفاده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی باعث حریص شدن سردمداران این فرقه‌ها به حضور جدی در فضای مجازی شده و در جای جای فضای مجازی شاهد خود نمایی این فرقه‌ها هستیم. می‌توان روش اصلی تبلیغات و جذب جریانات معنویت‌گرا را با اختلاف در شیوه‌های پیاده‌سازی، روشی غیرمستقیم و در لفافه دانست که گزندهای شکست در جذب افراد را تا حد زیادی پایین می‌آورد؛ اما پس از طی مراحل آن گاه روش‌های مستقیم مورد استفاده قرار می‌گیرد تا افراد را همچنان وفادار و وابسته نگاه دارند. در ادامه به مراحل جذب و فریب افراد توسط فرقه‌ها در شبکه‌های اجتماعی پرداخته خواهد شد.

۱- مرحله مقدماتی: که با تبلیغاتی که چندان به ماهیت فرقه ارتباطی ندارد سعی در جذب و عضویت فرد در محیط‌های اینترنتی نظیر سایت‌ها، وبلاگ‌ها و شبکه‌های اجتماعی می‌کنند. این سایت‌ها و شبکه‌ها با در اختیار گذاشتن مسائلی که مورد کنجکاوی بسیاری از کاربران اینترنتی است چه به صورت رایگان و چه با قیمتی ارزان این مهم را اجرایی می‌نمایند. به طور مثال می‌توان به ارائه فیلم‌های فارسی و کلیپ‌های موسیقی ممنوعه، فروش ارزان قیمت فیلم‌های به روز هالیوودی و حتی فروش فیلم‌های نیمه مستهجن و فیلم‌های آموزشی مانند آموزش زبان خارجی و از سویی دیگر ارسال ایمیل‌های گوناگون حاوی عکس، داستان‌های جذاب و کلیپ‌های مختلف اشاره کرد. نکته ای که نباید مورد غفلت قرار بگیرد این است که این مرحله تا مدت مشخصی برای کاربران عضو ادامه دارد و پس از آن با رونمایی از لینک‌های جدیدی در سایت یا وبلاگ و بعضاً با تغییر آدرس سایت و وبلاگ، فرد را داخل مرحله ای دوم می‌نمایند.

^۱ - برای نمونه ر. ک: عطیه‌برتر، ترجمه آیش حجازی؛ دلایی لا، زندگی در راهی بهتر. ترجمه فرامرز جواهری نیا؛ و کنار رود پیدارنشستم و گریستم، ترجمه آرش حجازی؛ ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، ج ۲، ص ۶۴۸.

^۲ - برای نمونه ر. ک: پائولتوئیچل، اکنکار کلید جهان‌های اسرار. ترجمه هوشنگ اهرپور، ص ۱۵؛ اشو، ضربان قلب حقیقت مطلق، ص ۴۰۴.

۲- مرحله میانی: در این مرحله تا حدودی از همراهی افراد اطمینان حاصل شده لذا در کنار انجام اموری که در مرحله مقدماتی صورت می‌گرفت، فاز جدید جذب و فریب آغاز می‌شود و آن گفتگو با افراد در فضای مجازی است که در چت روم‌ها و حساب‌های کاربری، گروه‌ها و کانال‌های شبکه‌های اجتماعی صورت می‌پذیرد. در این گفتگو که اساس آن بر مهربانی و تساهل و تسامح نسبت به افراد پایه ریزی شده، سعی می‌شود به صورتی خزنده اعتقادات فرد را مورد سؤال قرار داده و وی را نسبت به بسیاری از باورهای خویش بی‌اهمیت و سست نماید.

۳- مرحله نهایی: این مرحله در حقیقت نتیجه‌ای است که در پی مراحل پیشین به ارمغان می‌آید؛ یعنی زمانی که از عضویت پایدار افراد اطمینان حاصل شد و ارتباطات دوستانه و سستی باورها به بلوغی نسبی رسید می‌توان از اعتقادات فرقه‌ها به راحتی سخن گفت و سندی رسمی برای عضویت افراد صادر نمود. در این مرحله است که دیگر فضای مجازی پاسخ‌گو نبوده و افراد باید در موقعیت‌های حقیقی و جلسات رو در رو، قرار گیرند.

شایان توجه است که دو مرحله مقدماتی و میانی با روش‌های غیر مستقیم و مرحله نهایی با روش‌های مستقیم پیاده‌سازی می‌شود. در یک نگرش کلی آنچه که در روش‌های غیرمستقیم توسط این فرقه‌ها مطرح می‌شود بیشتر تکیه بر اموری است که اکثر انسان‌ها درگیر آن بوده و به دنبال برون رفتی از آن هستند. به عبارت دیگر چنین جریان‌اتی با سوء استفاده از قضایایی اولیه و بالذات، نظیر احتیاج فطری انسان‌ها به معنویت، بحران‌های اجتماعی و روانی^۱ که ایجادشان مخصوصاً در عصر معاصر همیشه امری ناگزیر است یا با احساس تمامیت خواهی در حاکمیت سیاسی^۲ و ... و با طرح اساسی ترین خواسته‌های انسان، حربه‌ای مناسب برای کشاندن افراد به تشکیلات فرقه‌ای را اختیار کرده‌اند.

(۱۰) فرصت‌های مقابله با عرفان‌های کاذب در فضای مجازی

نکته‌ای که در بدو امر مناسب است مورد توجه قرار گیرد علاوه به راه اندازی جنگ نرم و جنگ روانی فرصت استفاده معکوس از موقعیت‌هایی است که در محیط مجازی دست مایه عرفان‌های کاذب و نوظهور شده است؛ به این معنا که آن‌ها با حضور جدی در سایت‌ها، وبلاگ‌های تبلیغاتی و چت روم‌ها و شبکه‌های اجتماعی اقدام به فعالیت می‌کنند، لذا بر متصدیان امر است که با برنامه‌های مدون و حساب شده حضور خود را در این گونه محیط‌ها افزایش داده و گوی سبقت را از آن‌ها ببرایند. در نگاهی کلان به موضوع و صرف نظر از دقت‌های جزئی، آنچه حائز اهمیت است روش‌هایی است که ما را در تفوق بر عرفان‌واره‌ها مدد می‌رسانند. به نظر می‌رسد با توضیحاتی که درباره روش‌های عرفان‌های کاذب اشاره گردید، عملکرد معکوس ما در مقابله با آن‌ها موجب نتایجی درخور توجه خواهد شد. آن جایی که جریان‌ات انحرافی از روش‌های غیر مستقیم استفاده می‌کنند مناسب است که ما از روش‌های مستقیم برای جذب و تبلیغات بهره ببریم؛ چرا که آن‌ها برای مخفی نگاه داشتن ماهیت واقعی و کریه خود و به دلیل مغایرت آموزه هایشان با اصول مذهبی و انسانی اقدام به انجام این گونه اعمال می‌کنند در حالی که اندیشه ناب توحیدی و اسلامی به خصوص مکتب ناب تشیع اگر به درستی و با نگاه نیازهای امروز بشریت عرضه شود هیچ گاه با مخالفت رو به رو نخواهد شد.

بنابر این ما به سبب اطمینان از آموزه‌های خود می‌توانیم با روش‌هایی مستقیم افراد را جذب و یا از کشیده شدن به دام عرفان‌های دروغین باز داشته آن گاه با روش‌هایی غیر مستقیم به علت تنوع و همگامی با تغییرات مدام فضای مجازی، ثبات و ماندگاری افراد در این مسیر را تضمین کنیم.

نتیجه گیری:

جمهوری اسلامی ایران به دلیل نقش قدرت نرم آن در الهام بخشی و تاثیرگذاری بر مهندسی فرهنگی افکار عمومی، همواره مورد نظر سردمداران اردوگاه استکباری غرب بوده است. استفاده و بهره‌گیری از فرق مختلف و عرفان‌های کاذب با رنگ و لعاب مذهبی و عرفانی، از جمله شگردهایی است، که در سالیان اخیر رشد فزاینده‌ای در ایران داشته است. ظهور و گسترش فرقه‌های عرفانی از جریان‌های فرقه‌گرا و توسعه گروه‌های فرقه‌گرای وارداتی جدید با عنوان جنبش‌های نو پدید دینی در قالب عرفان‌های شرقی، غربی (آمریکایی)، شیطانی، معارض، تجاری در سالیان اخیر همچون اکنکار، شیطان پرستی، رجوی، کوئست و... در کشور، با بهره‌گیری از تکنیک‌ها و شگردهای عملیات روانی و تاثیرگذاری‌های غیرمستقیم بر افراد جهت جذب اعضا و تسلط بر آنها و با هدف نفی عقلانیت در جامعه، دعوت به اباحه‌گری و بی بند باری، مخالفت با جایگاه انبیاء و برگزیدگان الهی و اهانت به آموزه‌های دینی و جایگزینی عرفان‌های دروغین به جای عرفان اسلامی، نشان از عزم جدی جبهه استکبار برای برخورد با اندیشه و قدرت نرم جمهوری اسلامی ایران است.

حمایت‌های تقنینی، اجرایی و رسانه ای ایالات متحده آمریکا، اسرائیل و برخی کشورهای مهم اروپایی از ترویج برخی فرقه‌های ضالّه، مبین این واقعیت است که آنان با تمسک به شعار آزادی ادیان در جهت ترویج برخی فرقه‌های ضاله اقدام می‌کنند، که به عنوان یکی از مولدهای تضعیف هویت دینی می‌تواند انسجام وحدت ملی را با چالش‌هایی مواجه کند. کشور ما بصراحت مذهب را جزو مؤلفه‌های امنیت ملی و قدرت نرم خود معرفی کرده و در قانون اساسی هم ذکر کرده که اسلام و مذهب جزو امنیت ملی ما بوده و دشمنان ما که یکی از اهدافشان اخلال در امنیت ماست برای آن برنامه‌های متعدد دارند. بهترین کار از نظر دشمن برای ضربه زدن به مذهب، ایجاد و ترویج ادیان نوظهور و عرفان‌های کاذب است که از این طریق، اخلال دینی و امنیتی ایجاد کنند و با ایجاد وابستگی فرقه ای، ذهن افراد را شستشو داده و برنامه خود را برای صد یا دویست سال آینده طراحی می‌کنند.

به همین دلیل بررسی فرقه‌های ضاله و عرفان‌های کاذب در زیرمجموعه تهدیدات نرم افزایش امنیت ملی در حوزه قدرت نرم گنجانده می‌شود. از این رو یکی از ملزومات مدیریت استراتژیک امنیت نرم در کشور، رصد، اولویت بندی و تهدیدسنجی آینده‌هایی هستند که در محیط امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران با استفاده از ابزارها و شیوه‌های مختلف، ایجاد، تبلیغ و ترویج می‌شوند.

سید علی محمد باب، بنیانگذار بابیت که کمتر از ۲۰۰ سال پیش از دنیا رفت و با ۱۹ تا ۲۰ طرفدار اعدام شد اکنون چند میلیون طرفدار دارد! محمد بن عبدالوهاب بنیانگذار وهابیت هم همین طور؛ این نشان می‌دهد دشمن برای ۲۰۰ سال آینده برنامه ریزی می‌کند تا از اینها بهره برداری کند. در حال حاضر فرقه‌های انحرافی در کشورهای مختلف مقرر دارند و در کشورهای مختلف نظیر آمریکا، چین و برخی کشورهای اروپایی دارای تشکیلات منسجم و یکپارچه‌ای هستند. این در حالی است که یکی از سردمداران که سعی در اشاعه افکار این فرقه‌ها به کشورهای دیگر را دارد، آمریکاست و طبق آخرین اطلاعات حدود هشت میلیون دلار سرمایه از

طرف آمریکا برای اشاعه این فرقه‌ها اختصاص داده شده است. با گسترش این جریان‌ها در سطح جامعه و استفاده آن‌ها از ابزارها و فناوری‌های متنوع و نوین، شاهد پوست اندازی و تغییر ماهیت برخی از این گروه‌ها هستیم. برخی از آن‌ها حتی به بعضی جریان‌های سیاسی ورود پیدا کرده و به ظرفیتی برای سوء استفاده بیگانگان تبدیل شده‌اند.

با توجه به مطالب گفته شده و با عنایت به اینکه فضای مجازی، عرصه‌ای حساس و به تشبیه مقام معظم رهبری (مدظله العالی) "فضای مجازی یک قدرت نرم فوق العاده در عرصه‌های مختلف از جمله فرهنگ، سیاست، اقتصاد، سبک زندگی، ایمان، اعتقادات دینی و اخلاقیات (بیانات، ۹۴/۴/۱۶)" است، باعث گردیده تا عرفان واره‌ها حضور مستمری در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی داشته و حداکثر مساعی خویش را در راه جذب و کشاندن افراد به سوی خود در این فضا مبذول می‌دارند. فعالیت‌هایی که آن‌ها را می‌توان در قالب سه مرحله مقدماتی، میانی و نهایی تعریف کرد. در مرحله مقدماتی شاید نتوان اثری مستقیم از آن‌ها یافت بلکه با ارائه محصولات جذاب و ارزان قیمتی نظیر فیلم، موسیقی، کلیپ، داستان و رمان، لوازم شخصی و... سعی در جذب نیرو و ایجاد وابستگی وی می‌کنند؛ سپس در مرحله میانی فرد را کم کم به مسیرهای حضور مستقیم خویش همانند چت روم‌ها و شبکه‌های اجتماعی کشانده و به نوعی عضویتش را تثبیت می‌نمایند. در آخر نیز با روشی مستقیم و با اطمینان از وفاداری اعضا ماهیت خود را بی‌واهمه نمایان نموده و افراد را به فضاهای واقعی و دیدارهای رو در رو دعوت می‌کنند.

در مقابل می‌توان برای رویارویی با عرفان واره‌ها، در اقداماتی معکوس از روش‌های مستقیم نظیر اطلاع رسانی و آگاهی بخشی، ایجاد چالش و حتی اخلال وارد کردن در پایگاه‌های مجازی آن‌ها، احداث سایت‌ها و وبلاگ‌های مذهبی و ارائه اموری نظیر طرح شبهات اساسی بر ضد آن‌ها و نقد و بررسی عقایدشان به همراه عرضه نظام عقیدتی کاملی از اسلام و تشیع و مخابره ناکامی‌ها و خیانت‌های آنان و همچنین ایجاد محیط‌های گفتگو استفاده کرده، سپس برای مصونیت کاربران از روش‌های غیر مستقیم بهره برد تا کاربر احساس نکند که مدام در یک حصر معرفتی قرار گرفته و به نوعی اختیار از او سلب شده است.

پیشنهادهای و راهکارها:

در ارتباط با نحوه برخورد و مقابله با فرقه‌های منحرف و عرفان‌های کاذب در کشور، دو راه برخورد پیشنهاد می‌گردد؛ راه سلبی و راه ایجابی. برخورد سلبی را باید به دولت و قوای اجرایی واگذار کرد و خواست تا حد ممکن اجازه ترویج و تبلیغ این جریانات منحرف با هر روش و هدفی در پیکره جامعه داده نشود، ولی در عین حال راه مناسب، برخورد ایجابی به صورت مستقیم و آشکار است که در قالب موارد ذیل حاصل می‌گردد:

۱- اطلاع رسانی و آگاهی بخشی: این فاکتور تا حدودی می‌تواند کاربران فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی به ویژه کاربران نو پا و کم تجربه را از دسترس تبلیغات عرفان واره‌ها دور نگاه دارد. همواره ترسیم دقیق نظام عقیدتی باعث تفکر می‌شود و اگر آن نظام و باورها منطقی و عقلانی باشند مورد پذیرش قرار می‌گیرند؛ به این جهت اگر از عمق باورها و عقاید شوم عرفان‌های نوظهور پرده برداریم و از سویی دیگر نظام عقیدتی اسلام و تشیع را برای سطوح مختلف به شکل قابل فهمی عرضه کنیم، زمینه را برای فعالیت‌های بعدی فراهم نموده و سبب موفقیت خواهیم شد.

۲- ایجاد چالش در پایگاه‌های تبلیغاتی آن‌ها: به هر حال فضای مجازی محیطی را برای انجام این عملیات مهیا نموده است؛ از این رو چه بهتر که بتوانیم این فعالیت را مصادره به مطلوب نمود و در راستای احیای ارزش‌ها به کار برد. البته اخلال وارد نمودن

به این معنا که می‌توان با حضور در پایگاههای مجازی به صورت منسجم و گروهی نظرات انتقادی ارائه داده و متصدیان آن پایگاهها را به چالش کشید؛ چرا که شاید اجرای این امر به دست یک نفر چندان مثمر ثمر نباشد.

۳- احداث سایتها و وبلاگهای مذهبی: این امر را شاید بتوان مهم ترین فرصت در فضای مجازی برای مقابله با عرفانهای نوظهور قلمداد کرد. البته شایسته است که این دست سایتها و وبلاگها علاوه بر برخورداری از کمیت قابل اعتنا از کیفیت مطلوبی هم برخوردار باشند. متأسفانه فضای مجازی در حال حاضر تا حدودی قدرت نو آفرینی را کم نموده و کارهایی که در این فضا ارائه می‌شوند بیشتر تقلید و تکرار کارهای موجود با نقابی جدید است. از این جهت طرحی نو باید در انداخت و رقابت جانانه را با سایتهای رقیب آغاز نمود. به نظر می‌رسد یک پایگاه مناسب اینترنتی برای مقابله با ترویج چنین عرفان وارههایی جدای از برخورداری از اولیات یک پایگاه جذاب نظیر گرافیک مناسب و طراحی زیبا، محتوای غنی در عین سادگی و روزآمدی مطالب و یا ارتباط مداوم با کاربران از طریق ایمیل، پیامک و... باید امور ذیل را به شکلی هنرمندانه و عالمانه رعایت کنند:

۴- شرایط یک پایگاه اینترنتی مناسب:

الف. دقت در معرفی عرفان واره ها: گام اول در نقد یک جریان، تبیین درست اندیشه‌ها و باورهای آن است. در مورد عرفانهای کاذب این نکته بسیار باید مورد توجه باشد که معرفی آنها برای نقد و بررسی منجر به نوعی تبلیغ و جانبداری از آنها نگردد.

ب. نقد و بررسی: نکته ای که در این قسمت باید مدّ نظر قرار گیرد این است که عمده نقدهایی که در اینترنت صورت گرفته، سطحی و عاری از دقت‌های علمی و منطقی و استانداردهای پژوهشی است. بنابر این ضروری است، مراکز پژوهشی نشست‌ها و همایش‌هایی تخصصی در این زمینه راه اندازی نموده و بخشی از فعالیت‌های خود را معطوف به نقد و بررسی در فضای مجازی کرده و خروجی جلسات را در فضای اینترنت منتشر نمایند.

پ. طرح شبهات اساسی در باورهای این فرقه ها: مطرح کردن شبهات سبب می‌شود گروه مورد شبهه، توان و انرژی زیادی را در پاسخ‌گویی به کار بسته که خود باعث از دست دادن فرصت برای انسجام درونی شده و ارائه نظام کاملی از باورهایشان را ناممکن می‌سازد.

ت. استفاده از مطالب دیداری و شنیداری (مدیا) در کنار مسائل متنی: نظیر مصاحبه با برگشتگان و فریب خوردگان این گروه‌ها و پخش فیلم‌های مستند از پشت پرده این عرفان واره‌ها و...

ث. رصد اخبار عرفان واره‌ها و انعکاس ناکامی‌های آنان: آنچه که باید همواره مدنظر قرار گیرد این است که تضعیف اصلی تفکرات انحرافی و مرموزانه هنگامی است که مشت آنها باز شده و اهدافشان افشا شود. زمانی که از پشت پرده مسائل آگاهی حاصل می‌شود فعالیت‌های بعدی رونقی نخواهد داشت. بنا بر این در مرحله اول لازم است که در ابعاد وسیع اهداف شوم عرفانهای نوظهور در قالب محصولات سایتی نظیر ویژه نامه‌ها، مقالات و محصولات مدیا و ارسال مستمر آنها به ایمیل‌های کاربران یا به شکل حضور در چت روم‌ها و شبکه‌های اجتماعی افشا شود، سپس می‌توان با ترسیم یک مهندسی معرفتی در این موضوع، به طور کلی افراد را از افتادن در دام‌های پهن شده در بستر اینترنت رها کنید.

ج. ایجاد محیط‌های گفتگو: این محیط‌ها را می‌توان در قالب چت روم‌ها، شبکه‌های اجتماعی و فروم‌ها ایجاد کرد و فضای حاکم بر آنها را استدلالی نمود. آسیب‌پذیری عرفان‌های نوظهور در مباحث استدلالی ولو به شکلی سطحی به روشنی قابل مشاهده

است، چرا که سران این جریانات نه توانایی کافی در استدلالی کردن عقاید خویش دارند و نه به دلیل هجوم فریب خوردگان نیاز و ضرورتی در این امر می‌بینند. آنان همواره پیروان خود را در حالات مبهم نگاه داشته و انتظاراتی واهی را بر آن‌ها تحمیل می‌کنند. به نظر می‌رسد اجرایی کردن کامل این مراحل تا حدّ زیادی می‌تواند از مسمومیت فعالیت‌های عرفان‌های نو پدید لاقفل در میان مخاطبان ایرانی کاسته و سؤالات متعددی را پیش روی کاربران در باره این جریانات بگشاید؛ چرا که در این مراحل، انبوهی از معارف درست به کاربر عرضه و از سویی دیگر انبوهی از شبهات و تردیدها نیز برای وی ایجاد شده است!.

منابع:

- ۱) بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در دیدار رئیس و اعضای شورای عالی فضای مجازی، ۹۴/۶/۱۶
- ۲) بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در دیدار معلمان و اساتید دانشگاه‌های خراسان شمالی، ۹۱/۷/۲۰
- ۳) ا. هیوم، رابرت. (۱۳۸۰)، ادیان زنده جهان. مترجم: عبدالرحیم گواهی، نشر فرهنگ اسلامی، تهران: چاپ دهم، ۱۳۸۰.
- ۴) ادیان و مکتب‌های فلسفی هند، ج ۲، ص ۶۴۸.
- ۵) اسحاقیان، جواد؛ (بی تا)، پیچک انحراف (زمینه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی گرایش برخی از مردم به مدعیان مهدویت و نیابت در دو قرن اخیر)، تهران: بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج).
- ۶) اسماعیلی، محبوبه، (۱۳۸۷)، انگلستان و گسترش فرقه بهائیت در ایران (با تأکید بر عصر پهلوی)، فصلنامه تاریخ پژوهان، سال چهارم، شماره ۱۶.
- ۷) اشو، ضربان قلب حقیقت مطلق، ص ۴۰۴.
- ۸) اصول کافی، ج ۲.
- ۹) باقری، سیامک و یوسفی، (۱۳۸۸)، چیستی تهدید نرم، مجموعه مقالات همایش امنیت نرم (امنیت نرم در جمهوری اسلامی ایران)، دانشکده امام هادی (ع)، چاپ اول.
- ۱۰) بخشنده، مهرداد و چشمه نور، مرتضی. (۱۳۹۳)، مقاله‌ای با نام «وهابیت به دنبال چیست؟»، فصلنامه اطلاعاتی - حفاظتی، جامعه اطلاعاتی، سال پنجم، شماره چهارم، شماره ۲۰، تهران: مرکز آموزشی - پژوهشی شهید صیاد شیرازی.
- ۱۱) بهزادی، حمید، (۱۳۵۲)، اصول روابط بین الملل و سیاست خارجی، تهران: انتشارات کتابفروشی دهخدا.
- ۱۲) پائولتوئیچل، اکنکار کلید جهان‌های اسرار. ترجمه هوشنگ اهرپور، ص ۱۵
- ۱۳) تالر، مارگارت. (۱۳۸۶)، نکاتی از کتاب فرقه‌ها در میان ما، تهران: سروش.
- ۱۴) تحلیل شاخص‌های استکبار آمریکایی (آبان ۸۳)، ماهنامه رواق اندیشه، شماره ۳۵. مرکز پژوهش‌های اسلامی صدا و سیما.
- ۱۵) جواد منصوری، (۱۳۷۷)، تاریخ قیام پانزده خرداد به روایت اسناد، ج ۱، ص ۳۲۶، تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی.
- ۱۶) چشمه نور، مرتضی و پوریانی، جابر. (۱۳۹۳)، درقلمرو تاریکی (خلاصه ای بر عملکرد عرفان‌های کاذب و فرقه‌های ضاله در کشور)، تهران: انتشارات مرکز آموزشی - پژوهشی شهید سپهد صیاد شیرازی.
- ۱۷) چشمه نور، مرتضی و پوریانی، جابر، (۱۳۹۴)، مقاله‌ای با عنوان «تبعات امنیتی ایجاد و گسترش فرقه‌های ضاله و عرفان‌های کاذب در کشور»، فصلنامه اطلاعاتی - حفاظتی، جامعه اطلاعاتی، شماره ۲۱.
- ۱۸) چگونه مدیتیش نکنیم؟ دکتر لارنس شان ترجمه نسرین مجیدی، انتشارات هیرمند، چاپ دوم، ۱۳۷۸.
- ۱۹) حراجی، مریم، شیطان پرستی چیست؟، (مرداد و شهریور ۸۸)، ماهنامه پژوهش‌های فرهنگی موج عصر، شماره ۵ و ۶.
- ۲۰) خزایی، علی اکبر، (بمهن ۱۳۸۸)، امنیت فرهنگی، ماهنامه اطلاعات راهبردی، ص ۲۵، سال هفتم، شماره ۸۱.
- ۲۱) دالایی لا ما. زندگی در راهی بهتر. ترجمه فرامرز جواهری نیا
- ۲۲) دالایی لا ما. (بی تا)، کتاب بیداری. مترجم میترا تهران: نشر کیوان مهر.
- ۲۳) دانستنی‌های یوگاناندا، (۱۳۹۱)، اصفهان: مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه
- ۲۴) دلاورپور اقدم، ناصر. (تیر ۱۳۹۰)، فرقه گرایی و تهدیدهای امنیت فرهنگی، قم: نشریه پگاه حوزه، شماره ۳۰۵.

- (۲۵) دلاورپوراقدم، ناصر. (خرداد ۱۳۹۰)، فرقه گرایی و تهدیدهای امنیت فرهنگی، قم: نشریه پگاه حوزه، شماره ۳۰۴.
- (۲۶) رضوانی، علی اصغر. (۱۳۹۰)، رفتار با وهابیان مسلمان. تهران: مشعر.
- (۲۷) رمضان شعبانی سارویی، (۱۳۸۷)، جریان شناسی، تهران: سازمان بسیج فرهنگیان..
- (۲۸) روزنامه قدس (۲۳ بهمن ۱۳۸۹)
- (۲۹) روزنامه رسالت، (۲۵ فروردین ۱۳۹۰)، عرفان‌های کاذب، تهدید امنیت ملی.
- (۳۰) رهدار، احمد، (۱۳۸۶)، بهائیت و آمریکا، ویژه نامه ایام (ضمیمه روزنامه جام جم)، شماره ۲۹.
- (۳۱) شریفی دوست، حمزه. [۱۳۹۰ الف.]، نقد معنوی دالای لاما. ، قم: عصر آگاهی.
- (۳۲) شریفی دوست، حمزه. [۱۳۹۰ ب.]، نیم نگاهی در آیین یوگا. قم: عصر آگاهی.
- (۳۳) شریفی دوست، حمزه. (۱۳۹۱)، کاوشی در معنویت‌های نوظهور. قم: معنویت نوین.
- (۳۴) شریفی دوست، حمزه، (۱۳۹۱)، ماهنامه "سپیده دانایی" شماره ۵۷.
- (۳۵) شریفی، احمدحسین. [۱۳۸۷ الف.]، درآمدی بر عرفان حقیقی و عرفان‌های کاذب. قم: نشر صهبای یقین.
- (۳۶) شریفی دوست، حمزه. مظاهری سیف، حمیدرضا. و عظیمی، سیدمحسن. (۱۳۹۱ ج.)، شیطان گرایی. قم: صهبای یقین.
- (۳۷) شعبانی، رضا، (۱۳۹۱)، مبانی تاریخ اجتماعی ایران، تهران: نشر قومس، چاپ چهاردهم.
- (۳۸) شهبازنژاد، امید. (۱۳۹۰)، فرقه‌های نوظهور و آسیب‌ها، مشهد: نشر معجزه.
- (۳۹) فعالی، محمد تقی. (۱۳۸۷)، آفتاب و سایه‌ها، قم: نجم الهدی.
- (۴۰) فعالی، محمدتقی، (۱۳۹۰)، نگرشی بر جنبش‌های نوظهور معنویت گرا، تهران: نشر عابد.
- (۴۱) فصلنامه مطالعات دفاعی استراتژیک، سال سوم، شماره ۱۱ و ۱۲، ویژه نامه اقتدار ملی،
- (۴۲) قاضی زاده، علی رضا، آسیب‌ها و چالش‌های ناشی از رشد فرقه‌های نوظهور در ایران، پژوهشنامه هویت (۲)، صص ۱۶۵ - ۱۶۲، پژوهشکده پژوهشات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام، شماره ۵۵، پاییز ۱۳۸۹.
- (۴۳) قهرمانپور، رحمان، (خرداد ۱۳۸۹)، گونه شناسی تهدیدات امنیتی، پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- (۴۴) کافی، محمد مهدی. (۱۳۹۰)، قبیله حيله. تهران: نشر علیون.
- (۴۵) کمیته ۳۰۰ کانون توطئه جهانی، حمیدرضا مظاهری سیف.
- (۴۶) کمیته ۳۰۰ کانون توطئه‌های جهانی، جان کولمن، ترجمه یحیی شمس
- (۴۷) کنار رود پیدارنشستم و گریستم، ترجمه آرش حجازی
- (۴۸) گروه مؤلفان، (۱۳۷۴)، جهان مذهبی «ادیان در جوامع امروز»، ترجمه عبدالکریم گواهی، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ج ۱.
- (۴۹) لاورنس لارل، در مقاله فردریک م. بارنارد «نظریه‌های فرهنگ و تمدن در عصر جدید»، ترجمه سعید ضیایی کاشانی، نامه فرهنگ، شماره ۱۴ و ۱۵
- (۵۰) مبلغی آبادانی، عبدالله، (۱۳۷۳)، تاریخ ادیان و مذاهب جهان، ، [بی جا]: انتشارات منطق ج ۱.
- (۵۱) محمدعلی طاهری. (۱۳۸۸)، عرفان کیهانی. تهران: ماندگار، ۱۳۸۸.
- (۵۲) محمدی، علیرضا، (آبان ۱۳۸۸)، بهائیت تاریخچه، اعتقادات و وضعیت کنونی، معارف، ص ۲۰، شماره ۷۰.
- (۵۳) مظاهری سیف، حمزه. (۱۳۸۷)، جریان شناسی انتقادی عرفان‌های نوظهور. قم: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی.

- ۵۴) مظاهری سیف، حمید رضا. (۱۳۸۶)، عرفان سرخ پوستی، قم: مجله پگاه شماره ۲۱۸.
- ۵۵) مظاهری سیف، حمیدرضا و دیگران (۱۳۹۱پ)، اوشو. قم: انتشارات صهبای یقین.
- ۵۶) مظاهری سیف، حمیدرضا و دیگران، (۱۳۹۱الف)، عرفان سرخپوستی. قم: انتشارات صهبای یقین.
- ۵۷) مظاهری سیف، حمیدرضا و دیگران، (۱۳۹۱ب)، پائولو کوئلیو. قم: انتشارات صهبای یقین.
- ۵۸) مظاهری سیف، حمیدرضا و دیگران، (۱۳۹۱ت)، اکنکار. قم: انتشارات صهبای یقین.
- ۵۹) مظاهری سیف، حمیدرضا و دیگران، (۱۳۹۱ث)، سای بابا. قم: انتشارات صهبای یقین.
- ۶۰) مظاهری سیف، حمیدرضا. (۱۳۸۸ دی ۲۶)، مجله پگاه حوزه، قم: شماره ۲۷۱.
- ۶۱) مظاهری سیف، حمیدرضا. نقد عرفان پست مدرن، ویژه نامه حقوق بشر شماره ۳۶.
- ۶۲) مظاهری سیف، شریفی دوست، حمزه، حمیدرضا و مغیشی، فاطمه. (۱۳۹۱چ)، عرفانحلقه. قم: انتشارات صهبای یقین.
- ۶۳) معمار، ثریا، عدلی پور صمد و خاکسار فائزه، (زمستان ۱۳۹۱)، مقاله‌ای با عنوان «شبکه‌های اجتماعی مجازی و بحران هویت» فصلنامه مطالعات و پژوهشات اجتماعی در ایران- دوره ۱، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۱، صفحه ۱۵۵-۱۷۶.
- ۶۴) معین، محمد، (۱۳۷۵)، فرهنگ معین، تهران: انتشارات امیرکبیر، چاپ دهم.
- ۶۵) ملکی، حسن، (۱۳۸۶)، مهندسی فرهنگی از طریق آموزش‌های رسمی، مجموعه مقالات اولین همایش ملی مهندسی فرهنگی بخش مفهوم شناسی و ابعاد مهندسی فرهنگی، جلد اول، تهران: انتشارات اداره کل روابط عمومی و اطلاع رسانی دبیرخانه شورای انقلاب فرهنگی.
- ۶۶) مهدی صبحی، فضل الله، خاطرات سقوط و انحطاط.
- ۶۷) نور الثقلین، جلد ۲
- ۶۸) نهج البلاغه، خطبه ۱۴۷
- ۶۹) ویکتور فرانکل، انسان در جستجوی معنا؛ حمیدرضا مظاهری سیف، عرفان سرخپوستی، مجله پگاه، شماره ۲۱۸.

- 70) Disills, David (ed), (1968); International Encyclopaedia of social sciences, U. S. McMillan: 19
- 71) Cimbeth, steph enj. (ed), (1984); National security strategy, Newyork, preager.
- 72) Elliot, Jeffry M, (1984); and Ryinald, Robert, The Arms Control, Disarmament and Military security santa Barbara: CA and oztard, ABC, CLID.
- 73) Boyd, D. M. , & Ellison, N. B. (2007), "Social network sites: definition, history, and scholarship", Journal of Computer-Mediated Communication, 13 (1: 210-230.
- 74) Pempek, T. , & et al. (2009), "College students' social networking experiences on Facebook", Journal of Applied Developmental Psychology, 30: 227-238.

سایت‌های اینترنتی:

- ۷۵) سایت اینترنتی پرسمان دانشجویی (اداره مشاوره نهاد معظم رهبری در دانشگاهها) <http://www. adyan. porsemani. ir>
- ۷۶) سایت اینترنتی جامع فرقه، ادیان و مذاهب <http://www. adyannet. com/news>

- (۷۷) سایت اینترنتی جوان آنلاین <http://javanonline.ir>
- (۷۸) سایت اینترنتی حرف آخر <http://www.harfeakhar.com/article/show>
- (۷۹) سایت اینترنتی خبرگزاری مشرق (مشرق نیوز) <http://www.mashregghnews.com>
- (۸۰) سایت اینترنتی راسخون <http://www.rasekhoon.net>
- (۸۱) سایت اینترنتی عرفان ۹۰ (پایگاه جدید نقد و بررسی عرفان‌های کاذب) <http://www.erfan90.ir/tag>
- (۸۲) سایت اینترنتی عرفان ۹۰ (پایگاه سابق نقد و بررسی عرفان‌های کاذب) <http://www.erfan90.persianblog/tag>
- سایت اینترنتی فرهنگ نیوز (پایگاه خبری فرهنگ انقلاب اسلامی) <http://www.farhangnews.ir>
- (۸۳) سایت اینترنتی وعده صادق <http://www.alvadossadegh.com>
- (۸۴) عبدالحسین مشفق، فرقه وهابیت، پایگاه اطلاع رسانی شیعیان. <http://www.shiayan.ir>
- (۸۵) سایت اینترنتی گرداب، ۱۳۹۱/۱/۱۵ - کد: ۱۰۲۲۱ <http://www.gerdab.ir>
- (۸۶) سایت اینترنتی جام جم آنلاین، ۸۷/۶/۲۶ <http://www.jamejamonline.ir>
- (۸۷) سایت اینترنتی فرهنگی موعود، ۸۷/۱۱/۲۰ <http://www.mouood.org>
- (۸۸) خبرگزاری فارس، ۸۹/۱۰/۲۶، کد: ۸۹۱۰۲۵۰۰۲۰ <http://www.farsnews.com>
- (۸۹) خبرگزاری فارس، ۹۱/۷/۲۴ - کد: ۱۳۹۱۰۷۲۴۰۰۰۱۹۷ <http://www.farsnews.com>
- (۹۰) سایت اینترنتی ندای انقلاب، ۱۳۹۰/۲/۳، کد: ۸۴۷۵ <http://www.nedayeenghelab.com>
- (۹۱) باشگاه خبرنگاران جوان ۱۰/۱/۱۳۹۲ - کد: ۴۳۰۵۱۲۱ <http://www.yjc.ir>
- (۹۲) باشگاه خبرنگاران جوان - ۱۱/۸/۱۳۹۲ - کد خبر: ۴۶۱۴۷۴۲ <http://www.yjc.ir>
- (۹۳) باشگاه خبرنگاران جوان - ۲۰/۲/۱۳۹۴ - کد خبر: ۵۱۹۶۷۹۷ <http://www.yjc.ir>
- (۹۴) پایگاه اطلاع‌رسانی حوزه، (فروردین و اردیبهشت ۱۳۸۹)، درآمدی بر عرفان حقیقی و عرفان‌های کاذب ۱، -شماره ۱۶. <http://www.hawzah.net/fa/Magazine/View/۸۷۰۷۴/۷۱۴۴/۶۴۳۳>

The Psychological Activity of the Deviant Sect and False Mysticism in Cyberspace and Its Impact on Iran's National Security

Amir Bakhshande

PhD student in political science, Political Thoughts, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Tehran, Iran.

Abstract:

The emergence and expansion of the activities of the deviant sect and false mysticism in the form of Eastern (Indian), Western (American), Satanic, oppositional, and commercial schools and rituals in the country in recent years have been considered among the soft threats affecting national security, which, by utilizing countless methods and tools of propaganda and promotion, including cyberspace and social networks, due to the lightning-fast tendency of people, especially teenagers and young people, to use the Internet and social networks, has made the leaders of these sects eager to have a serious presence in cyberspace, so that a new dimension of security threats can be created by the organizational leaders of these movements. The most important goal of spreading and promoting false mysticism in the field of soft power is to disrupt the country's public and national security in the political, social and moral dimensions, to attract and dominate individuals with the aim of denying rationality in society, to promote unbridledness, to abandon Sharia, etc. , all of which are signs of the serious determination of the arrogance front to deal with the thought and soft power of the Islamic Republic. A point that should be considered in protecting and confronting such false and deviant currents is the opportunity to take advantage of the situations that have become the source of false and emerging mysticism in the virtual environment; in the sense that they are actively present in the virtual space and social networks, so it is up to those in charge to increase their presence in such environments with well-planned and calculated plans and to try to get ahead of them. In this article, considering the importance of soft power, using objective observations, library studies, data collection, findings of intelligence and security organizations in the field of threats, feedbacks resulting from the prevalence and emergence of deviant currents and.

Keywords :National Security, Threats, False Mysticism, Misguided Sect, Cyberspace, Soft Power.
